

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ
DO PROJEKTU USTAWY
O WDROŻENIU NAZIEMNEJ TELEWIZJI CYFROWEJ DVB-T**

I. WPROWADZENIE

1. Aktualny stan stosunków społecznych

Na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat obserwujemy intensywne zmiany w zakresie technik informatycznych i telekomunikacyjnych. Jedną z dziedzin, która nie uległa w tym czasie istotnym zmianom jest emisja naziemnego sygnału telewizyjnego. Jednakże mający miejsce w ostatnim czasie rozwój techniki cyfrowej spowodował, iż obecnie możliwa jest zmiana także i w tej dziedzinie. Przejście z nadawania analogowego na cyfrowe jest konieczne ze względu na uwarunkowania międzynarodowe (obowiązek przejścia nałożony przez Wspólnotę Europejską). Ponadto od 2015 r. – na mocy porozumienia GE06 – sygnał analogowy nie będzie chroniony przed zakłóceniami ze strony nadajników używanych przez inne państwa.

Należy jednakże podkreślić, iż transformacja z emisji analogowej na cyfrową jest procesem długoletnim, wielopłaszczyznowym i wymagającym zaangażowania się w ten proces nie tylko administracji publicznej, ale także jej współpracy z nadawcami telewizyjnymi, przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi oraz producentami sprzętu do odbioru telewizyjnych emisji cyfrowych. Trzeba jednak zaznaczyć, że już obecnie większość programów telewizyjnych produkowana jest w Polsce w technice cyfrowej.

Aktualnie coraz bardziej zauważalne stają się ograniczenia obecnie wykorzystywanych analogowych telewizyjnych systemów transmisyjnych: niedostateczna jakość obrazu i dźwięku, konieczność stosowania wyniesionych anten odbiorczych i dodatkowych wzmacniaczy antenowych, ograniczona możliwość przesyłania danych dodatkowych, brak możliwości interakcji ze strony widza, niewspółmiernie duże (w porównaniu do innych współczesnych systemów łączności radiowej) wykorzystanie zasobów częstotliwości radiowych.

W odniesieniu do polskiego rynku telewizyjnego należy powiedzieć, iż widzowie mają co prawda dostęp do bogatej oferty o zróżnicowanym charakterze programów zarówno uniwersalnych jak i wyspecjalizowanych ze względu na tematykę, formę lub odbiorcę, jednakże ocena ta jest prawdziwa tylko wtedy, gdy uwzględni się wszystkie sposoby dotarcia programów telewizyjnych do widza. Jeżeli natomiast skupimy się wyłącznie na rozpowszechnianiu naziemnym, wielkość oferty programowej i jej zróżnicowanie należy ocenić jako niezadowalające. Tylko 3 programy (w tym 2 nadawcy publicznego) mają zasięg zbliżony do ogólnopolskiego. Pozostałe komercyjne programy naziemne mają zasięg ponadregionalny (3), zaś rynek nadawców lokalnych i regionalnych tworzy 8 programów komercyjnych oraz 16 programów telewizji publicznej.

2. Aktualny stan stosunków prawnych

Obowiązujący stan prawny nie zawiera uregulowań prawnych, które umożliwiłyby przeprowadzenie procesu cyfryzacji telewizji naziemnej w Polsce zarówno w sposób:

- 1) regulujący status prawny tych nadawców, którzy posiadają obecnie koncesje oraz rezerwacje częstotliwości umożliwiające im rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów telewizyjnych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną (ochrona praw nabytych) oraz
- 2) zapewniający powszechną dostępność cyfrowego sygnału telewizyjnego dla gospodarstw domowych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Obowiązujące przepisy prawa nie zawierają również uregulowań, które normowałyby kwestie związane z organizacją i funkcjonowaniem multipleksów, a także stanowiących o trybie i zasadach wyboru operatora multipleksu, jego prawach i obowiązkach, obowiązkach operatora sieci nadawczej, a także prawach i obowiązkach nadawców, których programy będą rozprowadzane w multipleksie.

Mimo braku wskazanych wyżej szczegółowych regulacji prawnych, dziedziny, których dotyczyć będzie projektowana ustawa regulowane są generalnie przez:

- ustawę z dnia 16 lipca 2004 roku – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą Prawo telekomunikacyjne”, oraz
- ustawę z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o radiofonii i telewizji.”

3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Ogólnym celem projektowanej ustawy jest stworzenie formalno-prawnych podstaw, które umożliwią wyłączenie analogowej telewizji naziemnej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 31 lipca 2013 roku i wprowadzenie cyfrowej telewizji naziemnej.

Jako cele szczegółowe projektowanej ustawy należy także wymienić:

- zapewnienie w okresie przejściowym ciągłości rozpowszechniania programów dotychczas rozpowszechnianych w sposób analogowy naziemny;
- zapewnienie powszechnej dostępności cyfrowego sygnału telewizyjnego dla gospodarstw domowych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej nie odbierających programów rozpowszechnianych w sposób cyfrowy naziemny;
- określenie zasad przeprowadzenia kampanii informacyjnej o potrzebie zakupu urządzeń konsumenckich służących do odbioru cyfrowych transmisji telewizyjnych;
- doprecyzowanie, że nadawanie programów w sposób cyfrowy naziemny nie stanowi odrębnego pola eksploatacji od nadawania programów w sposób analogowy naziemny;
- stworzenie warunków wykorzystania cyfryzacji nadawania telewizyjnego dla rozwoju wolności słowa, debaty publicznej, wypełniania zadań publicznych przez media elektroniczne oraz wolności dostępu i konkurencji na rynku medialnym.

Ponadto należy wskazać na istniejące zobowiązania międzynarodowe oraz uwarunkowania związane z członkostwem w Unii Europejskiej, obligujące Polskę do wprowadzenia przedmiotowej regulacji:

W okresie od 10 do 28 maja 2004 r. (I tura) oraz od 15 maja do 16 czerwca 2006 r. (II tura) została zorganizowana przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU)

Regionalna Konferencja Radiokomunikacyjna (RRC) dla obszaru Europy, Afryki oraz części Azji. W wyniku ustaleń powziętych w trakcie w/w Regionalnej Konferencji Radiokomunikacyjnej w zawartym porozumieniu Genewa 2006 (GE06) ustalono m.in.:

- plan dla radiodyfuzji cyfrowej obejmujący zarówno obszary rezerwacji (allotment areas), jak i konkretne przydziały dla stacji (assignments);
- procedurę przyszłych zmian planu, umożliwiającą m.in. wprowadzanie do użytku nowych stacji, przekształcanie obszarów rezerwacji w przydziały, zmiany parametrów oraz usuwanie stacji z planu;
- 17 czerwca 2015 r. jako ostateczny termin zaprzestania ochrony emisji analogowych (dla ograniczonej liczby słabiej rozwiniętych krajów środkowej i północnej Afryki przedłużono termin do roku 2020).

Szybkie wejście w życie nowej regulacji prawnej umożliwiającej wyłączenie analogowej telewizji naziemnej i wprowadzenie naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T jest także uzasadnione koniecznością zrealizowania zobowiązań Polski jako państwa członkowskiego Unii Europejskiej. W obecnym stanie faktycznym Polska jest jednym z ostatnich krajów Unii Europejskiej, który wprowadza naziemną telewizję cyfrową i przygotowuje się do wyłączenia analogowej transmisji telewizyjnej. Ostateczny termin wyłączenia nadawania analogowego, zgodnie z Porozumieniem GE06 zawartym w Genewie w 2006 roku w czasie Regionalnej Konferencji Radiokomunikacyjnej ITU, to 17 czerwca 2015 roku. Komisja Europejska rekomenduje początek 2012¹ roku, przy czym decyzję w kwestii ustalenia i realizacji harmonogramu zaprzestania nadawania analogowego Komisja Europejska pozostawia w gestii państw członkowskich. Większość państw członkowskich UE dokona wyłączenia analogowego w 2012 roku. **Ostateczny termin wyłączenia nadawania analogowego w Polsce to 31 lipca 2013 roku.**

Należy także nadmienić, iż dniu 11 grudnia 2007 roku została uchwalona przez Parlament Europejski i Radę dyrektywa 2007/65/WE o audiowizualnych usługach medialnych, która wiąże usługi medialne z techniką rozpowszechniania telewizyjnego wprowadzając podział na typy usług świadczonych poprzez telewizję cyfrową i analogową, nadawanie strumieniowe na żywo, nadawanie w Internecie oraz sekwencyjne udostępnianie audycji. Celem dyrektywy jest między innymi promowanie konwersji sygnału z techniki analogowej na cyfrową w radiofonii i telewizji oraz dostosowanie tradycyjnych mediów do wymogów nowoczesnej techniki cyfrowej.

Powyższe uwarunkowania skutkowały przyjęciem szeregu dokumentów krajowych:

W dniu 4 maja 2005 roku została przyjęta przez Radę Ministrów „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej”.

W związku z ustaleniami w/w Regionalnej Konferencji Radiokomunikacyjnej Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz rozwojem technik związanych z kompresją sygnału cyfrowego, koniecznym stało się dostosowanie w/w strategii do zmienionego stanu prawnego i faktycznego, czego wyrazem jest projekt Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce.

---

¹ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions *on accelerating the transition from analogue to digital broadcasting* - COM(2005)204, oraz Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: *EU spectrum policy priorities for the digital switchover in the context of the upcoming ITU Regional Radiocommunication Conference 2006 (RRC-06)* – COM(2005)461

W listopadzie 2006 roku została przyjęta przez Radę *Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015*, której głównym celem jest podniesienie jakości życia mieszkańców, co mogło być osiągnięte między innymi poprzez możliwość korzystania z funkcjonalnej i łatwo dostępnej infrastruktury technicznej i społecznej. Jednym z priorytetów tego dokumentu jest również rozwój społeczeństwa informacyjnego i zapewnienie powszechnego dostępu do usług elektronicznych i komunikacyjnych.

W grudniu 2008 roku został przyjęty przez Radę Ministrów inny dokument, tj. *Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego do roku 2013*, która wpisuje się w rekomendacje zawarte w Raporcie Polska 2030² dotyczące przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu oraz rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W celu nr 6 w/w strategii (Obszar Człowiek) wyznaczone zostało zadanie: „Zapewnienie efektywnej ekonomicznie, bezpiecznej i zorientowanej na przyszłe potrzeby mieszkańców Polski infrastruktury, technologii informacyjnych i komunikacyjnych, niezbędnych do rozwoju polskiego społeczeństwa informacyjnego”, zaś wśród kluczowych inicjatyw zawarte jest działanie o nazwie „kontynuacja programów w zakresie wsparcia rozbudowy sieci szerokopasmowej, telewizji cyfrowej oraz sieci nowej generacji przez administrację publiczną oraz Unię Europejską”.

Ponadto, jak wskazano w projekcie Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce, w ramach realizacji zadania dotyczącego opracowania strategii przejścia z techniki analogowej na cyfrową, telewizja cyfrowa z całym otoczeniem i możliwościami, które za sobą pociąga, jest olbrzymią szansą nie tylko poszerzenia oferty programowej niedostępnej dziś dla wielu obywateli z powodów ekonomicznych, technologicznych, ale jest również szansą uzyskania powszechnego dostępu do informacji, usług, edukacji, rozrywki, usprawnienia przepływu informacji w pracach administracji państwowej, samorządowej, zaangażowania obywateli w proces demokratycznego zarządzania społecznością lokalną, co jest istotnym elementem budowy społeczeństwa obywatelskiego. Jak wskazano w powyższym dokumencie, korzyści z takiego przejścia odniosą także nadawcy w związku ze zmniejszeniem kosztów nadawania oraz przedsiębiorcy telekomunikacyjni z uwagi na efektywniejsze wykorzystanie widma radiowego i w konsekwencji możliwość wygospodarowania zdecydowanie większych zasobów częstotliwości.

Należy także wskazać na istotny aspekt społeczny dotyczący uruchomienia naziemnej telewizji cyfrowej. Wartość dodana oznacza możliwość tworzenia przy pomocy nadawania cyfrowego społeczeństwa informacyjnego, społeczeństwa opartego na wiedzy, jak również wyzwolenie kreatywności wielu podmiotów mogących uczestniczyć w tworzeniu komercyjnych aplikacji.

W aspekcie ekonomicznym i technologicznym wprowadzanie naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T jest konieczne w szczególności z uwagi na wyczerpanie zasobów częstotliwości potrzebnych do transmisji analogowych, a także ich zawodność i kosztowność. Jak wskazano w projekcie Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce „podstawową zaletą nadawania cyfrowego jest – w porównaniu do nadawania analogowego – bardzo duża oszczędność częstotliwości radiowych, co w efekcie przekłada się na możliwość zaoferowania dużo bogatszej oferty programowej o lepszej technicznie jakości oraz dodatkowych usług interaktywnych, które nie są dostępne w technologii analogowej, a także wykorzystanie części zajętych dzisiaj przez telewizję analogową częstotliwości na inne nowoczesne usługi,

---

² Raport Polska 2030 jest efektem prac Zespołu Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów

w szczególności na rozwijanie szerokopasmowych sieci transmisji danych na obszarach wiejskich.”

Wdrożenie opartej na standardzie DVB-T telewizji cyfrowej stanowić będzie zatem zasadniczy zwrot technologiczny. Aktualnie coraz bardziej zauważalne stają się ograniczenia obecnie wykorzystywanych analogowych telewizyjnych systemów transmisyjnych.

Transmisja cyfrowa w standardzie DVB-T eliminuje wskazane powyżej niedogodności, w szczególności umożliwiając:

- uzyskanie znaczącej poprawy jakości obrazu i dźwięku, zwłaszcza poprzez wprowadzenie telewizji wysokiej rozdzielczości (HDTV) i dźwięku dookólnego;
- zwiększenie efektywności wykorzystania widma częstotliwości radiowych. W związku z tym możliwe będzie: zwiększenie oferty programowej, obniżenie kosztów nadawania przypadających na pojedynczy program, wygospodarowanie dodatkowych zasobów częstotliwości do wykorzystania w przyszłości dla rozszerzenia oferty lub dalszego zwiększenia realizmu przekazu (tzw. telewizja wysokiej rozdzielczości HDTV), bądź w innych rodzajach systemów radiokomunikacyjnych, np. kolejnych generacjach systemów łączności ruchomej;
- nadawanie w różnych formatach obrazu (dotychczasowym 4:3 lub panoramicznym 16:9);
- równoległe nadawanie kilku ścieżek dźwiękowych oraz danych dodatkowych (np. napisów).

Ponadto wdrożenie naziemnej telewizji cyfrowej pozwoli także na rozwój usług dodatkowych (np. EPG, pay-per-view, VoD, NVoD, e-commerce). Naziemna telewizja cyfrowa umożliwi również dostęp do większej liczby wersji językowych programu telewizyjnego, umieszczanie na ekranie dodatkowych informacji czy wprowadzanie "kodów rodzicielskich", blokujących dzieciom dostęp do programów przeznaczonych tylko dla widzów dorosłych.

Jako istotną korzyść cyfryzacji telewizji należy także wskazać zmniejszenie kosztu emisji cyfrowego sygnału programu telewizyjnego, a przy tym pozytywny wpływ zmiany sposobu emisji na ochronę środowiska (niski poziom promieniowania z uwagi na mniejszą moc stacji nadawczych, co przekłada się na mniejsze zużycie energii elektrycznej oraz niski poziom zakłóceń radiowych).

Przedmiotowe założenia zostały przewidziane w programie prac legislacyjnych Rady Ministrów na lipiec – grudzień 2009 r.

4. Możliwość podjęcia alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie celu

Brak jest możliwości podjęcia alternatywnych – w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy – środków umożliwiających osiągnięcie celu. Dotyczy to zarówno środków o charakterze ekonomicznym, organizacyjnym czy perswazyjnym, dokonania zmiany sposobu wykładni obowiązujących przepisów, dokonania zmiany sposobu stosowania obowiązujących przepisów, czy też wydania innego aktu normatywnego (w szczególności rozporządzenia).

Należy przy tym podkreślić, iż zakres wskazanych powyżej kwestii wymagających uregulowania jest na tyle specyficzny i szeroki, że uzasadnione jest zaprojektowanie kompleksowej nowej regulacji. Nowa ustawa wprowadzałaby jednocześnie odpowiednie

zmiany w ustawie Prawo telekomunikacyjne oraz ustawie o radiofonii i telewizji, które z uwagi na przedmiot regulacji w nich zawartych powinny zostać odpowiednio dostosowane do nowych regulacji. Z uwagi na przedmiot i zakres podmiotowy zarówno ustawy Prawo telekomunikacyjne, jak i ustawy o radiofonii i telewizji, nie jest także uzasadnione, aby uregulowanie spraw związanych z wyłączeniem analogowej telewizji naziemnej i wprowadzeniem naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T, w tym w szczególności w zakresie organizacji i funkcjonowania multipleksów, nastąpiło wyłącznie w drodze nowelizacji obu ustaw.

5. Podmioty, na które ma oddziaływać projektowana ustawa

Do podmiotów, na które oddziałują projektowane regulacje, należą nadawcy programów telewizyjnych, w tym nadawca publiczny „Telewizja Polska S.A.”, operatorzy sieci kablowych, operatorzy satelitarnych platform telewizyjnych oraz inne podmioty rozprowadzające programy telewizyjne w sposób bezprzewodowy, przedsiębiorcy telekomunikacyjni, konsumenci, organy i administracji publicznej.

6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia

Szczegółowy opis przewidywanych skutków finansowych projektowanej ustawy jest zawarty w części III niniejszego projektu założeń. Należy jednakże w tym miejscu zaznaczyć, iż projektowana regulacja spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa. Z jednej bowiem strony wzrosną dochody budżetu państwa (opłaty za dokonanie zmian w koncesjach dla nadawców tworzących pierwszy ogólnopolski multipleks, opłaty za prawo do dysponowania jednym kanałem przez jedną stację telewizyjną pracującą zgodnie ze standardem naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T, rozszerzenie katalogu naruszeń skutkujących nałożeniem kar pieniężnych, jednorazowe opłaty za dokonanie rezerwacji częstotliwości). Z drugiej jednak strony, zgodnie z założeniami projektowanej ustawy zostaną nałożone dodatkowe zadania na organy administracji publicznej, tj. Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej i Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. W związku z tym zwiększeniu mogą ulec wydatki tych organów.

Ponadto należy wskazać, iż dodatkowe obciążenie budżetu państwa będą stanowiły koszty przeprowadzenia informacyjnej kampanii społecznej dotyczącej procesu przechodzenia z nadawania analogowego na cyfrowe w telewizji naziemnej. O zarezerwowanie środków finansowych na powyższy cel, w wysokości 10 mln zł rocznie od 2010 roku do 2013 roku (3 lata), Ministerstwo Infrastruktury wystąpiło w trakcie prac nad projektem budżetu państwa na 2010 rok.

II. PROPOZYCJE ROZSTRZYGNIEĆ NIEZBĘDNE DO OPRACOWANIA PROJEKTU I ICH UZASADNIENIE

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy projektowanej ustawy

1.1. Zakres przedmiotowy

Projektowana ustawa powinna określać:

- tryb i zasady postępowania w sprawie koncesji oraz rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów telewizyjnych w sposób analogowy drogą rozsiwczą naziemną w zakresie niezbędnym do rozpowszechniania tych programów w sposób cyfrowy drogą rozsiwczą naziemną, przy zapewnieniu w okresie

- przejściowym rozpowszechniania równoległego w sposób cyfrowy i analogowy drogą rozsiwczą naziemną,
- zasady umieszczania programu w multipleksie,
  - tryb wyboru operatora multipleksu oraz jego prawa i obowiązki,
  - prawa i obowiązki nadawcy programu telewizyjnego, który jest rozpowszechniany lub rozprowadzany w multipleksie,
  - prawa i obowiązki operatora sieci nadawczej,
  - obowiązki nadawców w zakresie kampanii informacyjnej o naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T.

1.2. Zakres podmiotowy

Krąg podmiotów (zakres podmiotowy ustawy) został określony w pkt I.5.

2. Objasnienia podstawowych określeń użytych w projektowanej ustawie

Niniejsze założenia wprowadzają następujące pojęcia o charakterze definicyjnym:

- *audiowizualne usługi medialne* - radiofonia, telewizja oraz inne formy przekazu programu, niezależnie od systemu odbioru (system powszechnego odbioru, system zbiorowego odbioru, system indywidualnego odbioru), a także usługi udostępniania audycji na żądanie z katalogu udostępnianego za pomocą systemu teleinformatycznego;

Ww. definicja *audiowizualnych usług medialnych* została zawarta w ustawie z dnia 24 czerwca 2009 roku o zadaniach publicznych w dziedzinie usług medialnych, która jednakże nie weszła w życie.

- *gospodarstwo domowe* – gospodarstwo w rozumieniu art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. Nr 85, poz. 728);

W odniesieniu do ww. pojęcia za zasadne uznano odwołanie się do już funkcjonującej definicji zawartej w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych.

- *harmonogram włączeń* – plan ustalający kolejność włączania stacji telewizyjnych pracujących zgodnie ze standardem naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T w okresie równoległego rozpowszechniania tego programu w sposób cyfrowy i analogowy drogą rozsiwczą naziemną;

- *multipleks* - zespolony strumień danych cyfrowych, przesyłanych w kanale lub bloku częstotliwościowym, wykorzystywanych w służbie radiodifuzji lub radiodifuzji satelitarnej, składający się z dwóch lub więcej strumieni utworzonych z kodowania programów radiofonicznych, telewizyjnych, danych dotyczących systemu dostępu warunkowego lub usług dodatkowych;

- *nadawca* – nadawca w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji;

W przypadku terminu *nadawcy* za celowe należy uznać odesłanie do rozumienia tego pojęcia na gruncie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji.

- *nadawca publiczny* - jednoosobowa spółka akcyjna Skarbu Państwa utworzona na podstawie art. 26 ust. 2, 3-3c ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, w celu tworzenia i rozpowszechniania programów radiowych lub telewizyjnych, udostępniania innych audiowizualnych usług medialnych oraz realizacji misji publicznej, określonej w art. 21 tej ustawy;

W przypadku pojęcia *nadawcy publicznego* za celowe uznano posłużenie się definicją, jaką zawierała ww. ustawa z dnia 24 czerwca 2009 roku o zadaniach publicznych w dziedzinie usług medialnych.

- *odbiornik telewizyjny* – odbiornik w rozumieniu art. 2 ust. 7 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych;

W odniesieniu do w/w pojęcia za zasadne uznano odwołanie się do już funkcjonującej definicji zawartej w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych.

- *okres przejściowy* – okres od pierwszej emisji programu telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną do całkowitego wyłączenia analogowego sygnału telewizyjnego;
- *oferta hurtowa* - warunki i zasady, w tym techniczne i ekonomiczne, współpracy z nadawcą, niezbędne do zawarcia umowy o dostępie do multipleksu;

W/w pojęcie zostało wprowadzone z uwagi na przepisy dotyczące zapewnienia dostępu do multipleksu.

- *operator multipleksu* - podmiot odpowiedzialny za łączenie programów pochodzących od jednego lub więcej nadawców programów telewizyjnych oraz elementów dodatkowych, w tym udogodnień towarzyszących w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne, w zespolonym strumieniu danych cyfrowych oraz przekazywanie tego strumienia danych do modulacji i emisji w sieciach telekomunikacyjnych operatorów sieci nadawczych;
- *operator sieci nadawczej* - przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych w sposób rozszewczy naziemny lub satelitarny;
- *program ogólnokrajowy* - program radiowy lub telewizyjny adresowany do ogółu słuchaczy lub widzów objętych zasięgiem nadawania na obszarze całego kraju;

Pojęcie to zostało zdefiniowane zgodnie z ww. ustawą z dnia 24 czerwca 2009 r. o zadaniach publicznych w dziedzinie usług medialnych.

- *program ponadregionalny* - program telewizyjny adresowany do ogółu słuchaczy lub widzów objętych zasięgiem nadawania na obszarze obejmującym co najmniej dwa województwa;

Pojęcie to zostało zdefiniowane zgodnie z ww. ustawą z dnia 24 czerwca 2009 r. o zadaniach publicznych w dziedzinie usług medialnych.

- *program telewizyjny* - program w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji;

W przypadku terminu *programu telewizyjnego* za celowe należy uznać odesłanie do rozumienia tego pojęcia na gruncie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

- *użytkownik* - osoba, która posiada odbiornik telewizyjny w stanie umożliwiającym natychmiastowy odbiór programu telewizyjnego.

3. Przepisy merytoryczne

3.1. Termin wyłączenia nadawania analogowego (switch off)

Ostateczny termin wyłączenia nadawania analogowego, zgodnie z Porozumieniem GE06 zawartym w Genewie w 2006 roku w trakcie Regionalnej Konferencji Radiokomunikacyjnej ITU, to 17 czerwca 2015 roku. Komisja Europejska rekomenduje termin początku 2012 roku, z tym że ostateczny termin wyłączenia nadawania analogowego w Polsce to rok 2013. W związku z tym w projektowanej ustawie powinno się zawrzeć przepis określający termin wyłączenia nadawania analogowego, a także przepis nakładający na nadawcę, w tym nadawcę publicznego, obowiązek rozpowszechniania programu telewizyjnego równoległe w sposób cyfrowy i analogowy. W okresie tym będzie mieć miejsce równoległe nadawanie programów telewizyjnych w sposób analogowy i cyfrowy. Ponadto wprowadzenie do ustawy terminu wyłączenia nadawania analogowego umożliwi przygotowanie się do odbioru programów telewizyjnych nadawanych w sposób cyfrowy (odbiorcy będą mieć bowiem czas na dokonanie uzupełnienia lub wymiany urządzeń odbiorczych).

3.2. Postępowanie w sprawie koncesji i rezerwacji częstotliwości na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programu telewizyjnego w sposób analogowy oraz cyfrowy drogą rozszewczą naziemną

Aby możliwe było nadawanie programów w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną, konieczne jest stworzenie ustawowych podstaw prawnych, zgodnie z którymi nastąpi zmiana koncesji oraz cofnięcie przydziałów częstotliwości na potrzeby nadawania programów w sposób analogowy z jednoczesnym zapewnieniem podstaw do wprowadzania obecnie koncesjonowanych przez Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zwanego dalej „Przewodniczącym KRRiT”, programów telewizyjnych w drodze transmisji obowiązkowej do co najmniej jednego multipleksu naziemnego wraz z uregulowaniem zasad takiej transmisji obowiązkowej. Jednakże ani przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne, ani przepisy ustawy o radiofonii i telewizji nie zawierają uregulowań, które umożliwiłyby dokonanie odpowiednich zmian w zakresie koncesji oraz dokonanie rezerwacji częstotliwości ze względu na umożliwienie rozpowszechniania programu telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną z jednoczesnym zapewnieniem ciągłości dostępu do programu telewizyjnego w okresie równoległego rozpowszechniania programu w sposób cyfrowy i analogowy. W związku z tym projektowana ustawa powinna takie rozwiązania prawne zawierać.

W ustawie powinna się znaleźć regulacja, zgodnie z którą na Przewodniczącego KRRiT zostanie nałożony obowiązek dokonania z urzędu, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, w drodze decyzji, zmiany koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sposób analogowy drogą rozszewczą naziemną w celu umożliwienia rozpowszechniania tego programu w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną w multipleksie dla nadawcy, który w dniu wejścia w życie ustawy rozpowszechnia program telewizyjny w sposób analogowy drogą rozszewczą naziemną. Przy czym wydając przedmiotową decyzję Przewodniczący KRRiT winien wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia odbiorcom ciągłości dostępu do programu telewizyjnego w okresie przejściowym. Określenie w ustawie terminu wydania decyzji przez Przewodniczącego KRRiT jest zasadne z uwagi na fakt, że jednocześnie w ustawie zostanie wskazany termin całkowitego wyłączenia nadawania analogowego. Za celowe należy uznać uregulowanie, w myśl którego ww. decyzji nadawany będzie rygor natychmiastowej wykonalności. Ponadto w związku z tym, iż projektowane regulacje nie będą prowadzić do zmiany prawa nadawcy do rozpowszechniania programu telewizyjnego, a jedynie jego sposobu, zasadne jest także wyłączenie stosowania przepisu

art. 33 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji, w myśl którego Przewodniczący KRRiT podejmuje decyzję w sprawie koncesji na podstawie uchwały Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Z uwagi na zmianę sposobu rozpowszechniania sygnału cyfrowego zmianie będą musiały częściowo ulec postanowienia w przedmiocie koncesji zawarte w ustawie o radiofonii i telewizji (art. 37).

Z uwagi na specyfikę naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T w decyzjach zmieniających koncesje, które uprawniać będą do rozpowszechniania programu telewizyjnego w multipleksie, Przewodniczący KRRiT powinien dodatkowo (poza elementami określonymi w art. 37 ustawy o radiofonii i telewizji) wskazać:

- multipleks, do którego program telewizyjny zostanie wprowadzony w celu jego rozpowszechniania w sposób cyfrowy drogą rozświeczną naziemną;
- programy objęte obowiązkiem umieszczenia w pierwszym ogólnopolskim multipleksie,

Jednocześnie w projektowanej ustawie należy nałożyć na Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”, obowiązek wydania z urzędu w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, decyzji w przedmiocie rezerwacji częstotliwości, tj.:

- a) cofnięcia rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów telewizyjnych w sposób analogowy drogą rozświeczną naziemną dla:
  - nadawcy publicznego „Telewizji Polskiej S.A.”, który w dniu wejścia w życie ustawy rozpowszechnia w sposób analogowy drogą rozświeczną naziemną programy ogólnokrajowe I, II oraz program ponadregionalny;
  - nadawców, którzy w dniu wejścia w życie ustawy rozpowszechniają programy telewizyjne w sposób analogowy drogą rozświeczną naziemną;
- b) dokonania rezerwacji częstotliwości na rzecz nadawcy publicznego „Telewizji Polskiej S.A.” oraz pozostałych ww. nadawców, w celu umożliwienia rozpowszechniania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozświeczną naziemną w pierwszym ogólnopolskim multipleksie.

Wydając powyższe decyzje, Prezes UKE powinien kierować się koniecznością zapewnienia ciągłości dostępu do programu telewizyjnego w okresie przejściowym. Ponadto za zasadne należy uznać, aby ww. decyzjom nadawany był z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności.

Rezerwacja częstotliwości dla pierwszego ogólnopolskiego multipleksu dokonana zostanie na rzecz Telewizji Polskiej S.A. i nadawców posiadających obecne koncesje analogowe, na zasadach współużytkowania (obowiązujące przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne umożliwiają dokonywanie rezerwacji częstotliwości na rzecz kilku użytkowników). Wydanie odpowiedniej decyzji w powyższym zakresie wymagać będzie jednak cofnięcia przydziałów częstotliwości na potrzeby nadawania programów w sposób analogowy z jednoczesnym zapewnieniem podstaw do wprowadzania obecnie koncesjonowanych przez Przewodniczącego KRRiT programów telewizyjnych w drodze transmisji obowiązkowej do co najmniej jednego multipleksu naziemnego wraz z uregulowaniem zasad takiej transmisji obowiązkowej. Ustawa Prawo telekomunikacyjne dopuszcza wprowadzenie możliwości zmiany rezerwacji częstotliwości, czy też jej cofnięcie, ale uzależnia je od spełnienia ściśle określonych przesłanek wskazanych w art. 123 tej ustawy.

W projektowanej ustawie należy przewidzieć regulacje, zgodnie z którymi decyzja w sprawie rezerwacji częstotliwości (poza elementami określonymi w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego oraz art. 115 ustawy Prawo telekomunikacyjne) powinna określać w szczególności:

- 1) multipleks, w którym programy telewizyjne będą rozpowszechniane w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną;
- 2) określenie wartości wskaźników pokrycia obszarów rezerwacji cyfrowym sygnałem telewizyjnym w zakresie niezbędnym do świadczenia audiowizualnych usług medialnych;
- 3) datę cofnięcia rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów telewizyjnych w sposób analogowy drogą rozszewczą naziemną;
- 4) termin wyłączenia stacji telewizyjnej analogowej na obszarze objętym rezerwacją częstotliwości oraz szczegółowy harmonogram włączeń dla tego obszaru;
- 5) warunki wykorzystywania częstotliwości w okresie przejściowym, przy czym termin rozpowszechniania programu telewizyjnego w sposób analogowy drogą rozszewczą naziemną nie może być dłuższy niż do dnia 31 lipca 2013 roku;
- 6) zasady zarządzania przepływnością w multipleksie dla programów objętych transmisją obowiązkową, o której mowa w art. 4 pkt 3a ustawy o radiofonii i telewizji;
- 7) parametry i standardy techniczne cyfrowej transmisji telewizyjnej w celu zapewnienia maksymalnej pojemności w multipleksie;
- 8) okres współkorzystania z częstotliwości w pierwszym ogólnopolskim multipleksie przez nadawcę publicznego "Telewizję Polską S.A.";
- 9) sposób zagospodarowania pojemności w multipleksie po upływie okresu, o którym mowa w pkt 8, z uwzględnieniem w szczególności możliwości nadawania przez nadawców, którzy w dniu wejścia w życie ustawy rozpowszechniają programy telewizyjne w sposób analogowy drogą rozszewczą naziemną.

W ustawie należy także postanowić, iż do cofnięcia oraz dokonania rezerwacji częstotliwości nie będą mieć zastosowania przepisy art. 114 ust. 2-8, art. 116-119 i 123 ust. 3 ustawy – Prawo telekomunikacyjne. Wyłączenie stosowania tych przepisów jest konieczne z uwagi na to, iż powyższe postępowanie nie ma na celu przeprowadzenia przetargu na rezerwację częstotliwości, a jedynie dokonanie konwersji tych częstotliwości tak, aby możliwe było nadawanie sygnału telewizyjnego przez nadawców w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną. Ponadto w celu przyspieszenia i usprawnienia procesu wydawania przedmiotowych decyzji koniecznym jest zawarcie regulacji, iż odwołanie strony od przedmiotowych decyzji winno być rozpatrzone w terminie 30 dni, natomiast skarga do sądu administracyjnego – w terminie dwóch miesięcy.

Z uwagi na fakt, iż proces konwersji nadawania analogowego na nadawanie cyfrowe jest procesem nieodwracalnym, uzasadnionym jest przyjęcie regulacji, zgodnie z którymi nie będzie można:

- a) w postępowaniu odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym, uchylić przedmiotowej decyzji Prezesa UKE w całości, ani też stwierdzić jej nieważności, jeżeli wadą dotknięta będzie tylko część tej decyzji;
- b) stwierdzić nieważności przedmiotowej decyzji posiadającej przymiot ostateczności, jeżeli wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji został złożony po upływie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, a jednocześnie rozpoczęto wykorzystywanie częstotliwości w celu rozpowszechniania programu telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną w multipleksie. Przepis art. 158 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego będzie mieć w tym przypadku odpowiednie zastosowanie.

W przypadku uwzględnienia skargi na przedmiotową decyzję, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, sąd administracyjny, po upływie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości w celu rozpowszechniania programu telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną w multipleksie, będzie mógł jedynie stwierdzić, iż decyzja taka narusza prawo z przyczyn określonych w art. 145 lub art. 156 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Nadawcy, którzy będą oferować bezpłatnie dla swoich abonentów programy rozpowszechniane drogą naziemną cyfrową w pierwszym ogólnopolskim multipleksie, będą mogli otrzymać 5-letnie przedłużenie ważności koncesji cyfrowych (podobne rozwiązanie przewidziano m.in. we Francji). W takim przypadku nie będą mieć zastosowania przepisy art. 34 oraz art. 36 ust. 1 i ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji. Przedłużenia ważności koncesji, o którym mowa powyżej, będzie dokonywał Przewodniczący KRRiT.

Ponadto z uwagi na to, iż w projektowanej ustawie uregulowane będzie postępowanie w sprawie koncesji i rezerwacji częstotliwości na rozpowszechnianie programu w sposób analogowy oraz cyfrowy drogą rozszewczą naziemną, należy także przewidzieć, iż do postępowania w sprawach indywidualnych, rozstrzyganych w drodze decyzji, zastosowanie będą mieć przepisy ww. ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

3.3. Multipleks

3.3.1. Program rozpowszechniany lub rozprowadzany w multipleksie

Zasadnym jest, aby programy rozpowszechniane lub rozprowadzane w multipleksie wynikały ze zobowiązań programowych operatora multipleksu podjętych dobrowolnie lub nałożonych na tego operatora w drodze zobowiązania w konkursie na rezerwację częstotliwości. W związku z tym proponuje się, aby przyznać Prezesowi UKE uprawnienie do określania wykazu programów rozpowszechnianych lub rozprowadzanych w multipleksie. Ustalenie takiego wykazu nie powinno być obowiązkowe. Wykaz ten tworzony byłby przez Prezesa UKE w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji w dokumentacji konkursowej. Wyjątek powinien dotyczyć programów rozpowszechnianych lub rozprowadzanych w drugim ogólnopolskim multipleksie.

Drugi ogólnopolski multipleks, jak wynika z projektu Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce, zostanie przeznaczony dla nowych nadawców programów telewizyjnych, aby przyciągnąć konkurencję i wzmacnić motywację społeczną do przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe. W celu zwiększenia konkurencji na rynku medialnym przewiduje się, iż w drugim ogólnopolskim multipleksie co najmniej siedem programów telewizyjnych będzie rozpowszechnianych lub rozprowadzanych nieodpłatnie do dnia 31 lipca 2013 r., w standardzie SDTV lub SDTV i HDTV. W tym celu Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, zwana dalej „KRRiT” przeprowadzi badanie w zakresie najwyższej oglądalności programów rozprowadzanych przez operatorów satelitarnych oraz operatorów sieci kablowych. Następnie na podstawie tego badania KRRiT określi w drodze uchwały cztery programy telewizyjne, w celu wprowadzenia tych programów do drugiego ogólnopolskiego multipleksu. Wydając ww. decyzję KRRiT powinna wziąć pod uwagę:

- 1) upowszechnianie poprzez program działalności wychowawczej, edukacyjnej lub charytatywnej, a także czy program służy rozwojowi kultury lub nauki;
- 2) innowacyjność, wysoką jakość i integralność przekazu.

Uchwała, o której mowa powyżej, będzie ogłaszana poprzez umieszczenie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Uzasadniając zaprezentowane powyżej propozycje rozwiązań prawnych należy wskazać, iż przyjęcie powyższych unormowań umożliwi Prezesowi UKE przeprowadzenie konkursu na rezerwację częstotliwości z zakresu 470-862 MHz, obejmującą kanały radiowe o szerokości 8 MHz, na cele rozprowadzania programów telewizyjnych na obszarze całego kraju w sposób cyfrowy drogą rozszewcą naziemną w standardzie DVB-T w radiokomunikacyjnej służbie radiodifuzyjnej.

3.3.2. Operator multipleksu

Proponuje się, aby w projektowanej ustawie określić kryteria i zasady wyboru operatora multipleksu oraz jego obowiązki. Zgodnie z założeniami operatorem multipleksu będzie mogła być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która w wyniku konkursu przeprowadzonego zgodnie z ustawą Prawo telekomunikacyjne uzyskała rezerwację częstotliwości oraz prowadzi własną działalność telekomunikacyjną i posiada własną infrastrukturę albo zawarła umowę z operatorem sieci nadawczej o świadczenie usług transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych. Operator multipleksu musi zatem posiadać rezerwację częstotliwości. Wybór operatora multipleksu będzie następował na przejrzystych i niedyskryminujących zasadach w drodze konkursu na rezerwację częstotliwości na cele rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, zgodnie z ustawą Prawo telekomunikacyjne. W przypadku pierwszego ogólnopolskiego multipleksu operator multipleksu zostanie wskazany wprost w ustawie. W tym multipleksie zostanie odwzorowana obecna oferta programowa telewizji naziemnej, a rezerwacja częstotliwości będzie udzielona na współkorzystanie z częstotliwości dla Telewizji Polskiej S.A. oraz nadawców, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy rozpowszechniają lub rozprowadzają program telewizyjny w sposób analogowy drogą rozszewcą naziemną. Nadawcy ci będą operatorem tego multipleksu.

Zaprojektowane rozwiązanie opiera się na założeniu, że operator multipleksu może, ale nie musi posiadać własnej infrastruktury telekomunikacyjnej (nadawczej). W związku z tym możliwe będzie zawarcie umowy z operatorem sieci nadawczej o świadczenie usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych. Jednocześnie należy zastrzec, iż powierzenie to nie będzie zwalniać powierzającego z odpowiedzialności za realizację tego obowiązku.

Operator multipleksu będzie obowiązany w szczególności do:

- 1) zapewnienia ciągłości odbioru programu telewizyjnego;
- 2) umieszczania w multipleksie i rozprowadzania programów objętych transmisją obowiązkową, które zostaną wskazane:
  - a) w przypadku pierwszego ogólnopolskiego multipleksu – w decyzji zmieniającej koncesję;
  - b) w przypadku pozostałych multipleksów – przez Przewodniczącego KRRiT w porozumieniu z Prezesem UKE w dokumentacji konkursowej, o której mowa w art. 118 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne;
- 3) równego i niedyskryminującego traktowania nadawcy programu, którego program telewizyjny jest rozpowszechniany lub rozprowadzany w multipleksie;
- 4) przedłożenia i publikowania oferty hurtowej;
- 5) zapewnienia niezakłóconej, nieprzerwanej i spełniającej parametry techniczne, cyfrowej transmisji programów telewizyjnych, w sposób określony w rezerwacji częstotliwości,

- chyba że nastąpiła awaria z przyczyn technicznych lub zaprzestanie dostarczania programu przez nadawcę;
- 6) przestrzegania określonych w rezerwacji częstotliwości zasad zarządzania przepływnością dla programów telewizyjnych objętych transmisją obowiązkową;
  - 7) prowadzenia oddzielnej rachunkowości z tytułu świadczenia usługi dostępu do multipleksu, co sprzyjać będzie przejrzystości warunków narzucanych nadawcom, a ponadto umożliwi czytelne powiązanie kosztów operatora multipleksu z marżą za usługę.

Za uzasadnioną należy uznać propozycję, aby operator pierwszego multipleksu – z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z dostępności częstotliwości - obowiązany był zapewnić powszechny i nieodpłatny dostęp gospodarstw domowych do programów rozpowszechnianych lub rozprowadzanych w sposób cyfrowy drogą rozświeczną naziemną. Niewykonywanie obowiązków nałożonych ustawą na operatora multipleksu powinno stanowić podstawę do nałożenia na tego operatora kary pieniężnej.

Ponadto należy przewidzieć regulację, zgodnie z którą operator multipleksu będzie uprawniony do swobodnego kształtowania zasad wprowadzania do multipleksu programów nieobjętych transmisją obowiązkową. Operatorowi multipleksu powinno przysługiwać wynagrodzenie od nadawcy, którego program jest rozpowszechniany lub rozprowadzany w multipleksie, zgodnie z umową o dostępie do multipleksu.

3.3.3.Operator techniczny multipleksu

W projektowanej ustawie należy także przewidzieć regulacje dotyczące wyboru operatora technicznego pierwszego ogólnopolskiego multipleksu. Mając na uwadze fakt, iż procedura wyboru operatora technicznego pierwszego ogólnopolskiego multipleksu powinna gwarantować w możliwie niedługim okresie czasu wybór tego operatora przez nadawców programów rozpowszechnianych lub rozprowadzanych w pierwszym ogólnopolskim multipleksie (zwanym dalej „nadawcami”), przewidziano w tym zakresie trzy możliwe propozycje rozwiązań:

3.3.3.1. Rozwiązanie pierwsze:

Zgodnie z pierwszym rozwiązaniem operator multipleksu będzie mógł powierzyć realizację obowiązku, w drodze umowy o świadczenie usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych wybranemu operatorowi sieci nadawczej. Umowa o świadczenie usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych zawierana będzie w trybie aukcji, o której mowa w art. 70 (1) kodeksu cywilnego. Uzasadnieniem takiego rozwiązania jest to, że w większości przypadków będziemy mieć do czynienia z nadawcami prywatnymi, natomiast kodeksowa regulacja aukcji opiera się na zasadzie **wolności kontraktowej** i jest szczególnie atrakcyjnym sposobem zawierania umów w systemie gospodarki rynkowej uwolnionej od reglamentacji cen lub opłat za usługi. Pozwala bowiem przy wykorzystaniu reguł wolnej konkurencji wyłonić kontrahenta proponującego zawarcie najkorzystniejszej dla zainteresowanego umowy.

3.3.3.2. Rozwiązanie drugie:

Zgodnie z drugim rozwiązaniem, wyboru operatora technicznego multipleksu dokonywać będą nadawcy w trybie negocjacji. W celu przeprowadzenia negocjacji proponuje się powołanie komisji, w skład której wchodzić będzie po jednym reprezentancie każdego nadawcy. Z inicjatywą powołania komisji będzie mógł wystąpić każdy z nadawców. Powołanie komisji nastąpi przez wezwanie pozostałych nadawców do wskazania członka komisji i określenia terminu i miejsca pierwszego posiedzenia komisji. Termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia otrzymania wezwania przez każdego z nadawców. Miejscem pierwszego posiedzenia komisji może być siedziba jednego z nadawców. Członkowie komisji wybiorą spośród siebie przewodniczącego komisji, który będzie kierować jej pracami (w tym określi szczegółowy porządek prac komisji).

Procedura przeprowadzenia negocjacji będzie następująca:

- a) ogłoszenie o negocjacjach,
- b) składanie ofert,
- c) wybór oferentów, z którymi przeprowadzone zostaną negocjacje,
- d) przeprowadzenie negocjacji,
- e) wybór operatora technicznego multipleksu,
- f) zawarcie umowy z operatorem technicznym multipleksu.

W projektowanej ustawie winno się przewidzieć termin zakończenia negocjacji. W przypadku niepodjęcia procedury negocjacji, niezakończenia negocjacji w przewidzianym ustawą terminie oraz sporu co do terminu i miejsca pierwszego posiedzenia komisji, każdemu z nadawców będzie przysługiwać prawo zwrócenia się do Prezesa UKE z wnioskiem o rozstrzygnięcie powyższej kwestii w drodze postanowienia.

Koszty przeprowadzenia negocjacji będą ponosić nadawcy w częściach równych.

W przypadku kwestii spornych w zakresie kosztów przeprowadzenia negocjacji, każdemu z nadawców będzie przysługiwało prawo zwrócenia się do Prezesa UKE z wnioskiem o rozstrzygnięcie w drodze postanowienia. Wystąpienie z wnioskiem nie będzie wstrzymywać samych negocjacji.

Postanowienia, o których mowa powyżej, będą niezaskarżalne.

3.3.3.3. Rozwiązanie trzecie:

Postępowanie wyłaniające operatora technicznego pierwszego polskiego multipleksu powinna przygotowywać i przeprowadzać komisja wyłoniona do przeprowadzenia wyboru operatora technicznego pierwszego polskiego multipleksu (dalej „Komisja”), w sposób: zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie oferentów. Zamówienie powinno zostać udzielone wykonawcy wybranemu po przeprowadzeniu negocjacji.

W skład Komisji wchodzi: jeden przedstawiciel nadawcy publicznego „Telewizja Polska S.A.” oraz po jednym przedstawicielu nadawców, na rzecz których została dokonana rezerwacja częstotliwości, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy.

Do zadań Komisji należy:

- ocena spełnienia przez oferentów warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, (są to warunki, które znajdują się w ogłoszeniu o konkursie ofert)
- ocena zgłoszenia o przystąpieniu do negocjacji,
- przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia, w szczególności:
  - a) przygotowanie projektu ogłoszenia o konkursie ofert,
  - b) sprawdzenie liczby otrzymanych zgłoszeń o przystąpieniu do negocjacji,
  - c) przeprowadzenie negocjacji;
- odrzucanie zgłoszeń o przystąpieniu do negocjacji;
- wykluczanie oferentów z postępowania o udzielenie zamówienia;

Komisja ma kompetencje do wzywania oferentów:

- którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez Komisję oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w ogłoszeniu o konkursie ofert, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw,
- którzy złożyli wymagane przez Komisję oświadczenia i dokumenty, o których mowa w warunkach wskazanych w ogłoszeniu, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa - do ich złożenia w terminie nie później niż 5 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że mimo ich złożenia zgłoszenie o przystąpieniu do negocjacji oferenta podlega odrzuceniu. Złożone na wezwanie Komisji oświadczenia i dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez oferenta warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania zgłoszeń o dopuszczeniu do negocjacji.

Komisja odrzuci zgłoszenia o przystąpieniu do negocjacji:

- złożone albo uzupełnione po wyznaczonym terminie;
- niespełniające warunków udziału w negocjacjach;
- w przypadku gdy pomimo wezwania, o którym mowa w powyższym akapicie, oferent nie złoży dokumentów, o których mowa w warunkach ogłoszenia wskazujących na konieczność dostarczenia dodatkowych dokumentów
- w przypadku wykluczenia oferenta.

Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się:

- oferentów, którzy nie złożyli dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w warunkach ogłoszenia wskazujących na konieczność dostarczenia dodatkowych dokumentów, albo innych dokumentów lub oświadczeń wynikających z ogłoszenia potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub złożone dokumenty zawierają błędy.

Komisja zawiadamia równocześnie oferentów, którzy zostali wykluczeni z postępowania o udzielenie zamówienia, podając uzasadnienie faktyczne i prawne wykluczenia.

Zgłoszenie o przystąpieniu do negocjacji oferenta wykluczonego uznaje się za odrzucone. Komisja publikuje ogłoszenie o konkursie ofert w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim oraz zamieszcza je na stronie internetowej każdego nadawcy. Minimum wymagań, które powinno zawierać ogłoszenie o konkursie ofert zostanie określone w Ustawie. Zgłoszenie o przystąpieniu do negocjacji składa się, pod rygorem odrzucenia, w zamkniętej kopercie, w miejscu, w terminie i w sposób określony w zaproszeniu. Komisja ocenia zgłoszenia o przystąpieniu do negocjacji na podstawie kryteriów oceny określonych w zaproszeniu.

Komisja powinna podejmować decyzje większością głosów. Członek Komisji powinien dysponować liczbą głosów odpowiadającą liczbie programów nadawanych w pierwszym

polskim multipleksie przez nadawcę, którego dany członek jest przedstawicielem. Takie określenie liczby głosów spowodowane jest koniecznością ponoszenia przez nadawcę kosztów nadawania odrębnie każdego programu. Z tego powodu nadawca mający obowiązek nadawania więcej niż jednego programu w pierwszym polskim multipleksie będzie partycypował w kosztach obsługi technicznej w większym stopniu niż nadawca, który nadaje tylko jeden program.

Po zakończeniu negocjacji Komisja ma możliwość doprecyzowania lub uzupełnienia istotnych postanowień umowy dotyczącej zamówienia wyłącznie w zakresie, w jakim były one przedmiotem negocjacji. Doprecyzowanie lub uzupełnienie, nie mogą prowadzić do istotnej zmiany przedmiotu zamówienia oraz ceny zamówienia.

3.3.4. Dostęp do multipleksu

W zakresie dostępu do multipleksu należy przewidzieć unormowanie uwzględniające *zalecenie Rec(2007)2 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie pluralizmu w mediach i zróżnicowania zawartości programowej* (przyjęte przez Komitet Ministrów w dniu 31 stycznia 2007 roku na 985 spotkaniu Przedstawicieli Ministrów), zgodnie z którym Państwa Członkowskie powinny zapewnić, że dostawcy zawartości mają uczciwy dostęp do elektronicznych sieci telekomunikacyjnych. W związku z tym operator multipleksu winien być zobowiązany do zapewnienia dostępu do multipleksu na warunkach równych i niedyskryminujących. Z kolei za warunki dyskryminujące należy uznać sytuację, gdy operator multipleksu oferuje nadawcy tę samą usługę na innych warunkach, niż uprzednio oferował ją innemu nadawcy i gdy po stronie operatora multipleksu nie zachodzą żadne uzasadnione powody dla zmiany oferty.

Zamieszczenie odpowiednich regulacji w niniejszym zakresie wiąże się z faktem, iż obowiązujące przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne zawierają co prawda unormowania w przedmiocie dostępu telekomunikacyjnego, lecz nie dotyczą one dostępu do multipleksu. Ponadto nie jest możliwe rozszerzenie regulacji zawartych w Prawie telekomunikacyjnym w odniesieniu do kwestii dostępu do multipleksu z uwagi na to, iż dostęp ten dotyczy nie tylko przedsiębiorców telekomunikacyjnych, ale również nadawców programów telewizyjnych, którzy nie są objęci zakresem podmiotowym ustawy Prawo telekomunikacyjne. Mając powyższe na uwadze za konieczne należy uznać określenie ustawowych zasad dostępu do multipleksu w drodze odrębnej materii ustawowej.

W celu zapewnienia, aby dostęp do multipleksu oferowany był na warunkach równych i niedyskryminujących zasadne jest zobowiązanie operatora multipleksu do przedkładania Prezesowi UKE projektu oferty hurtowej w określonym terminie (proponuje się termin 60 – dniowy) przed planowanym rozpoczęciem świadczenia usługi dostępu do multipleksu. Projekt takiej oferty powinien określać:

- 1) parametry techniczne, umożliwiające sprawdzenie oferowanych nadawcom warunków dostępu do multipleksu;
- 2) opłaty żądane za usługę dostępu do multipleksu oraz poszczególne usługi wchodzące w jej skład;
- 3) przejrzystą i kompletną listę usług.

Taki sam obowiązek powinien dotyczyć sytuacji, w której operator multipleksu zamierza wprowadzić zmiany dotyczące świadczonej usługi dostępu do multipleksu.

Jednocześnie, w celu ustalenia czy operator multipleksu oferuje świadczenie usługi dostępu do multipleksu na warunkach równych i niedyskryminujących, Prezes UKE powinien być uprawniony do żądania, w uzasadnionych przypadkach, informacji i dostarczenia dokumentów dotyczących parametrów technicznych, umożliwiających sprawdzenie oferowanych warunków dostępu oraz opłat żądanych za usługę dostępu do multipleksu oraz poszczególnych usług wchodzących w jej skład. Należy także uregulować minimalny zakres tego, co powinno zawierać przedmiotowe żądanie, tj.:

- 1) wskazanie operatora multipleksu;
- 2) datę;
- 3) wskazanie żądanych informacji oraz okresu, którego dotyczą;
- 4) wskazanie terminu przekazania informacji adekwatnego do zakresu tego żądania, nie krótszego niż 7 dni;
- 5) uzasadnienie;
- 6) pouczenie o zagrożeniu karą.

Prezes UKE powinien być także uprawniony do zatwierdzania w drodze decyzji projektu oferty hurtowej, jeżeli odpowiada on przepisom prawa albo zmiany przedłożonego projektu oferty hurtowej i jego zatwierdzenia, a w przypadku nie przedstawienia oferty hurtowej w wymaganym terminie - samodzielnego ustalenia oferty. Prezes UKE opublikuje zatwierdzony projekt oferty hurtowej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej UKE.

W związku z tym, iż Prezes UKE powinien również posiadać uprawnienia, które pozwolą mu jako organowi regulacyjnemu wpływać na wysokość opłat z tytułu dostępu do multipleksu. zasadne jest przyjęcie rozwiązania, zgodnie z którym Prezes UKE będzie mógł w decyzji zatwierdzającej projekt oferty hurtowej nałożyć na operatora multipleksu obowiązek ustalania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w oparciu o ponoszone koszty. W tym celu operator będzie przedstawiał Prezesowi UKE uzasadnienie wysokości opłat ustalonych w oparciu o ponoszone koszty. W celu oceny prawidłowości wysokości opłat ustalonych przez operatora multipleksu, Prezes UKE będzie mógł uwzględnić wysokość lub metody ustalania opłat na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub inne sposoby oceny prawidłowości wysokości tych opłat.

Jeśli w wyniku oceny okaże się, że wysokość opłat ustalonych przez operatora jest nieprawidłowa, Prezes UKE w drodze odrębnej decyzji określi wysokość opłat lub ich maksymalny albo minimalny poziom, stosując ww. metody oraz biorąc pod uwagę promocję zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienie równego i niedyskryminującego dostępu do multipleksu.

Proponuje się, aby warunki dostępu do multipleksu i związanej z tym współpracy operatora multipleksu i nadawcy programu telewizyjnego ustalane były w umowie o dostępie do multipleksu. Do zawarcia tej umowy powinna zostać przewidziana forma pisemna pod rygorem nieważności. Natomiast operator multipleksu powinien zostać zobowiązany do zawierania umów o dostępie do multipleksu na warunkach nie gorszych, dla pozostałych stron umowy, niż określone w zatwierdzonej ofercie, o której mowa powyżej, lub ustalonej decyzją Prezesa UKE oraz do zapewnienia dostępu do multipleksu za wynagrodzeniem oraz poniesienia wydatków z tytułu świadczenia usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych, a nadawca do współdziałania z operatorem multipleksu, w szczególności poprzez udostępnienie swojego programu telewizyjnego.

Należy przewidzieć także regulacje określające minimalny zakres postanowień, jakie powinny znaleźć się w umowie o dostępie do multipleksu, tj. postanowienia dotyczące co najmniej:

- 1) warunków technicznych dostępu do multipleksu;
- 2) rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu do multipleksu;
- 3) postępowania w przypadkach:
  - a) zmian treści umowy,
  - b) zmian oferty hurtowej;
- 4) warunków rozwiązania umowy,
- 5) okresu obowiązywania umowy;
- 6) sposobu i wysokości wynagrodzenia operatora multipleksu;
- 7) wykazu dokumentów, jakie strony umowy są obowiązane uzyskać lub dostarczyć w celu realizacji umowy wraz z podaniem terminów, w jakich powinno to nastąpić;

Zapewnienie konsumentom atrakcyjnej oferty programowej wymagać będzie, zwłaszcza w pierwszym etapie cyfryzacji, przeprowadzenia skutecznych negocjacji między operatorem multipleksu a nadawcą programu telewizyjnego rozpowszechnianego lub rozprowadzanego za pośrednictwem multipleksu. W związku z tym proponuje się nałożenie na te podmioty obowiązku negocjowania postanowień umowy o dostępie do multipleksu (z uwzględnieniem innych, uprzednio nałożonych obowiązków na nich nałożonych).

Mając na uwadze, iż w procesie cyfryzacji może zaistnieć sytuacja, w której konieczne będzie zastosowanie rozwiązań, które umożliwią skuteczne rozstrzygnięcie kwestii spornych, jak również ustalenie zasad wzajemnej współpracy podmiotów uczestniczących w tym procesie przez niezależny podmiot, proponuje się przyznanie Prezesowi UKE kompetencji do:

- określenia terminu zakończenia negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, (termin ten nie powinien być dłuższy niż 90 dni licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu);
- wydania, na wniosek każdej ze stron, decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy – w przypadku niepodjęcia negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, lub niezawarcia umowy o dostępie w wymaganym terminie lub też niezawarcia umowy w terminie 90 dni licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie;
- określenia w drodze postanowienia, na pisemny wniosek każdej ze stron negocjacji albo z urzędu, terminu zakończenia negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu (termin ten nie powinien być dłuższy niż 90 dni od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy, natomiast sam wniosek powinien zawierać projekt umowy o dostępie do multipleksu oraz stanowiska stron, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia);
- wydania, na wniosek każdej ze stron, decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy – w przypadku niepodjęcia negocjacji przez operatora multipleksu, odmowy udzielenia dostępu lub niezawarcia umowy o dostępie w przewidzianym terminie, lub niezawarcia umowy o dostępie do multipleksu w terminie 90 dni licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy (wniosek powinien zawierać projekt umowy o dostępie do multipleksu oraz stanowiska stron, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia).

Ponadto strony powinny zostać zobligowane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni, swoich stanowisk wobec rozbieżności oraz dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku.

Wskazane jest także, aby podjęcie przez Prezesa UKE decyzji o dostępie do multipleksu uwarunkowane było następującymi kryteriami, tj.:

- 1) charakterem zaistniałych kwestii spornych oraz praktyczną możliwością wdrażania rozwiązań dotyczących technicznych i ekonomicznych warunków dostępu do multipleksu;
- 2) obowiązkami operatora multipleksu;
- 3) zapewnieniem niedyskryminujących i równych warunków dostępu do multipleksu, oraz rozwoju konkurencyjnego rynku audiowizualnych usług medialnych.

Powyższa decyzja powinna zostać podjęta przez Prezesa UKE w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku.

W konsekwencji powyższych uregulowań Prezes UKE będzie mógł:

- 1) z urzędu, w drodze decyzji, zmienić treść umowy o dostępie do multipleksu lub zobowiązać strony umowy do jej zmiany, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia dostępu do multipleksu na warunkach równych i niedyskryminujących;
- 2) w drodze decyzji, nałożyć na operatora multipleksu obowiązek ogłaszania lub udostępniania informacji w sprawach zapewnienia dostępu do multipleksu, dotyczących warunków technicznych, zasad i warunków świadczenia usług oraz korzystania z multipleksu, a także opłat, przy czym Prezes UKE określi w tej decyzji stopień uszczegółowienia informacji oraz formę, miejsce i terminy ogłaszania lub udostępniania tych informacji.

Należy przyjąć rozwiązanie, zgodnie z którym z wnioskiem o rozstrzygnięcie kwestii spornych lub wydanie decyzji w sprawie określenia warunków współpracy z innym nadawcą lub nadawcą publicznym „Telewizją Polska S.A.”, będzie mógł się zwrócić do Prezesa UKE nadawca, którego program jest rozpowszechniany w pierwszym ogólnopolskim multipleksie, natomiast Prezes UKE będzie zobligowany do podjęcia przedmiotowej decyzji w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku przez nadawcę, kierując się zasadą równości i niedyskryminacji.

Prezes UKE powinien także zostać wyposażony w uprawnienie do rozstrzygania w sprawach spornych dotyczących umowy o świadczenie usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych, w tym do określenia, na wniosek jednej ze stron, w formie postanowienia, warunków współpracy do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu. Przedmiotową regulację należy uznać za uzasadnioną z tego powodu, iż postępowanie wskazane powyżej wymagać będzie odpowiedniego czasu potrzebnego dla podjęcia właściwego rozstrzygnięcia przez Prezesa UKE. Powyższe nie może jednak mieć negatywnego wpływu na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów w multipleksie, a w konsekwencji na konsumentów, którzy w tym czasie powinni mieć zapewniony dostęp do telewizji cyfrowej.

3.3.5. Obowiązki nadawcy programu rozpowszechnianego lub rozprowadzanego w multipleksie

W projektowanej ustawie powinno się także przewidzieć regulacje w przedmiocie obowiązków nadawców programów telewizyjnych w zakresie współpracy z operatorem multipleksu. Zasadne jest przy tym, aby nadawcy programu rozpowszechnianego lub rozprowadzanego w multipleksie i objętego transmisją obowiązkową, obowiązani zostali w szczególności do produkowania programu telewizyjnego przeznaczonego do emisji w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną oraz do udostępniania programu telewizyjnego operatorowi multipleksu do rozpowszechniania lub rozprowadzania w multipleksie.

3. 3.6. Operator sieci nadawczej

Poza wskazanymi powyżej obowiązkami nadawcy programu rozpowszechnianego lub rozprowadzanego w multipleksie, za istotne należy uznać wprowadzenie do projektowanej ustawy unormowań w zakresie głównych obowiązków operatora sieci nadawczej, które to regulacje będą miały na celu także ułatwienie prowadzenia działalności przez tego operatora. Mając to na uwadze należy wskazać, iż operator sieci nadawczej będący stroną umowy o świadczenie usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych z operatorem multipleksu, posiadający rezerwację częstotliwości na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną, powinien zostać zobowiązany do:

- używania i obsługiwanego urządzenia nadawczo – radiowego, wykorzystywanego do świadczenia usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych, zgodnie z pozwoleniem radiowym, o którym mowa w art. 145 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne;
- zapewnienia, aby jego infrastruktura telekomunikacyjna wykorzystywana do świadczenia usługi transmisji i dosyłu sygnałów telewizyjnych umożliwiała w szczególności: świadczenie usługi udostępniania audycji na żądanie, wykonywanie obowiązków informacyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz dostęp do szerokopasmowej sieci Internet poprzez dodatkowe usługi interaktywne i usługi dodane.

Ponadto za celowe należy uznać wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą operator multipleksu posiadający rezerwację częstotliwości na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną, będzie mógł upoważnić operatora sieci nadawczej do występowania do Prezesa UKE z żądaniem wydania pozwolenia radiowego wykorzystującego zasób częstotliwości objęty rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania. W przypadku cofnięcia upoważnienia, operator multipleksu powiadomi o tym Prezesa UKE niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie trzech dni od dnia w którym upoważnienie zostało cofnięte.

3. 4. Kampania informacyjna

W związku z tym, iż jak wskazano w projekcie Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce, proces przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe jest procesem, który będzie dotyczył wszystkich obywateli w Polsce, niezbędne i konieczne jest zorganizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnej, która podniesie świadomość obywateli o czekającej ich znaczącej zmianie w sposobie odbioru wszystkich programów telewizyjnych. Mając powyższe na uwadze należy w projektowanej ustawie przewidzieć unormowania nakładające na nadawcę publicznego „Telewizja Polska S. A.” oraz nadawców, co do których zostanie dokonana zmiana koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sposób analogowy drogą rozszewczą naziemną w celu umożliwienia rozpowszechniania tego programu w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną w multipleksie, obowiązek prowadzenia przez określony czas, na koszt własny, kampanii informacyjnej. W ramach tej kampanii ww. nadawcy będą zobowiązani do nadawania audycji informacyjnych o odpowiednim, określonym w ustawie czasie emisji, przy czym za konieczne należy także uznać określenie nie tylko czasu trwania, lecz także pory emisji tych audycji w programach ogólnokrajowych i w każdym programie ponadregionalnym nadawcy publicznego „Telewizja Polska S.A.”. Proponuje się, aby ten czas emisji określić jako przedział czasowy od godz. 6:00 do godz. 23:00. Należy również określić w ustawie minimalny łączny czas rozpowszechniania przez nadawców ww. audycji

informacyjnych, a nadto przewidzieć, co powinna taka audycja informacyjna zawierać. Ponadto za zasadne należy uznać, iż przedmiotowe audycje informacyjne powinny w szczególności zawierać:

- 1) wskazanie terminu wyłączenia sygnału telewizyjnego umożliwiającego rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programu w sposób analogowy drogą rozszewczą naziemną na danym obszarze kraju;
- 2) określenie sposobu dostosowania odbiornika telewizyjnego w celu korzystania z cyfrowego sygnału telewizyjnego, drogą rozszewczą naziemną;
- 3) wskazanie urządzenia konsumenckiego służącego do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych oraz zintegrowanego i zamkniętego pod względem funkcjonalnym odbiornika telewizyjnego umożliwiającego odbiór cyfrowej telewizji naziemnej DVB -T;
- 4) wskazanie numeru bezpłatnej infolinii lub adresu strony internetowej, pod którym użytkownik może uzyskać pomoc w instalacji urządzenia konsumenckiego służącego do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, umożliwiającego odbiór naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T.

Ww. nadawcy powinny zostać także zobowiązani do zamieszczenia na stronie internetowej informacji, o których mowa powyżej oraz przygotowania i zamieszczenia w co najmniej jednym dzienniku ogólnopolskim wkładek przeznaczonych dla opinii publicznej, zawierających te informacje.

3.5. Zmiany w przepisach obowiązujących

3.5.1. Zmiany w ustawie Prawo telekomunikacyjne

- W przepisie art. 111 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego, zawierającym delegację ustawową do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości należy dodać nową wytyczną do wydania tego aktu tak, aby przy realizacji polityki państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości uwzględniana była konieczność rozwoju cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych.
- W art. 123 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego należy dodać nowy punkt, zgodnie z którym zmiana rezerwacji przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów telewizyjnych lub też jej cofnięcie będzie możliwe, jeśli będzie to uzasadnione koniecznością optymalizacji sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych do nadawania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozszewczą naziemną. Niniejsza zmiana w przepisach podyktowana jest potrzebą uzupełnienia przepisu o kompetencję Prezesa UKE do zmiany warunków wykorzystania lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych. Obowiązujące obecnie przepisy nie przewidują bowiem wyraźnej kompetencji Prezesa UKE w powyższym zakresie.
- Natomiast w art. 123 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego należy dokonać zmiany wynikającej z potrzeby ujednoczenia tego przepisu z ww. przepisem dodanym w ust. 1. W związku z tym przewiduje się, iż zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu, zmiany warunków wykorzystania lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do

rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE będzie dokonywał w uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT.

- W art. 132 Prawa telekomunikacyjnego zostaną dodane dwa ustępy (4 i 5), w myśl których sprzedawca odbiornika telewizyjnego lub innego urządzenia używanego do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych obowiązany będzie udzielić kupującemu, w miejscu sprzedaży, jasnej i zrozumiałej informacji, czy odbiornik lub urządzenie spełnia wymagania techniczne i eksploatacyjne dla urządzeń konsumenckich służących do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, zgodnie z rozporządzeniem, o którym mowa w ustępie 3 tego artykułu. Z kolei w myśl regulacji zawartej w drugim z proponowanych przepisów urządzenia konsumenckie służące do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, które nie spełniają wymagań na podstawie przepisów ww. rozporządzenia, będą mogły być sprzedawane jedynie w przypadku, gdy kupujący zostanie o tym poinformowany przed dokonaniem zakupu urządzenia oraz jeżeli sprzedający uzyska pisemną zgodę kupującego na zakup urządzenia.

Rozporządzenie, o którym mowa powyżej, wydane na podstawie art. 132 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego, określa wymagania techniczne i eksploatacyjne dla urządzeń konsumenckich służących do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, mając na uwadze zapewnienie interoperacyjności usług cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych przez nie odbieranych.

Celowym jest, aby konsumenci planujący zakup odbiorników w postaci odbiornika zintegrowanego (tzn. telewizora wyposażonych w tuner oraz dekodery) albo specjalnej przystawki do odbiornika analogowego pełniącej rolę dekodera, upewnili się, czy sprzęt spełnia wymagania określone w ww. rozporządzeniu. W związku z powyższym za niezbędne należy uznać prawne uregulowanie kwestii sprzedaży urządzeń odbiorczych, które nie są zdolne do odbioru emisji cyfrowych. Zgodnie z zaprojektowaną regulacją sprzedaż zintegrowanych odbiorników telewizyjnych lub przystawek nie spełniających tego standardu dopuszczalna będzie jedynie po uprzednim poinformowaniu o tym fakcie nabywcy i uzyskaniu jego pisemnej zgody.

Należy także wskazać na treść art. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, który stanowi, iż sprzedawca dokonujący sprzedaży w Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany udzielić kupującemu jasnych, zrozumiałych i niewprowadzających w błąd informacji, wystarczających do prawidłowego i pełnego korzystania ze sprzedanego towaru konsumpcyjnego. W odniesieniu do sprzedaży urządzeń odbiorczych, które są zdolne do odbioru emisji cyfrowych zasadne jest zatem nałożenie na sprzedawców obowiązku przedstawiania dobrze widocznej i jednoznacznej informacji dotyczącej eksponowanego urządzenia, że urządzenie to spełnia wymagania gwarantujące odbiór naziemnych emisji cyfrowych zgodnie ze standardami przyjętymi w Polsce.

- W art. 143 proponuje się nadanie nowego brzmienia ustępowi 4, zgodnie z którym podmiot posiadający rezerwację częstotliwości lub podmiot przez niego upoważniony będzie mógł żądać wydania pozwolenia radiowego wykorzystującego częstotliwości objęte rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania.

- W art. 192 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego proponuje się dodanie pkt 2a, zgodnie z którym do zakresu działania Prezesa UKE należeć będzie także wykonywanie zadań w zakresie określonym projektowaną ustawą. Niniejsza zmiana uzasadniona jest z uwagi na rozszerzenie zakresu zadań Prezesa UKE o zadania związane z wdrożeniem naziemnej telewizji cyfrowej.
- Natomiast w art. 209 ust. 1 proponuje się dodanie pkt 19a, w myśl którego karze pieniężnej podlegać będzie także podmiot udzielający informacji określonej w art. 132 ust. 3 lub 4 w sposób nieprawdziwy lub niepełny lub podmiot, który nie uzyskał pisemnej zgody kupującego na zakup urządzenia. Propozycja ta jest konsekwencją zmian w zakresie art. 132 Prawa telekomunikacyjnego, o których była mowa powyżej.

3.5.2. Zmiany w ustawie o radiofonii i telewizji

- W art. 4 pkt 2 proponuje się dodanie lit. c, zgodnie z którym to przepisem pod pojęciem *rozpowszechniania* będzie się także rozumieć wprowadzenie programu do multipleksu naziemnego albo satelitarnego, jeżeli programy umieszczone w tym multipleksie objęte są, udzieloną jednemu podmiotowi, koncesją na rozprowadzanie programów drogą rozsiewczą satelitarną. Ponadto proponuje się zmianę art. 4 pkt 3. Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu pod pojęciem *rozprowadzania* będzie się rozumiało przejmowanie w całości i bez zmian rozpowszechnianego programu nadawcy krajowego lub zagranicznego, z wyjątkiem programu rozpowszechnianego poprzez wprowadzenie do sieci kablowej, i równoczesną jego emisję.

Powyższe zmiany przewiduje się w celu umożliwienia sprawnego wdrażania technologii cyfrowej w zakresie rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiowych lub telewizyjnych. Niniejsze uregulowania są niezwykle istotne przede wszystkim z tego powodu, że ich brak mógłby uniemożliwić wprowadzenie do multipleksu programów dotychczas nie rozpowszechnianych w systemie powszechnego odbioru.

- Ponadto w art. 4 proponuje się także dodanie pkt 3a, w którym nastąpi zdefiniowanie pojęcia *transmisji obowiązkowej*. W myśl tego unormowania pod pojęciem *transmisji obowiązkowej* będzie się rozumieć transmitowanie nieodpłatnie programów telewizyjnych, które są rozpowszechniane przez nadawców w sygnale niezakodowanym. Wprowadzenie tej regulacji jest uzasadnione z uwagi na obowiązki nadawców, jakie wiążą się z transmisją obowiązkową.
- W art. 33 proponuje się zmianę treści ust. 1. Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, z wyjątkiem programów publicznej radiofonii i telewizji oraz programów rozpowszechnianych w sieciach teleinformatycznych, będzie wymagało uzyskania koncesji. Przewidywana regulacja jest konsekwencją uznania cyfryzacji sygnału telewizyjnego za istotny etap postępującego procesu konwergencji technik audiowizualnych, informatycznych i telekomunikacyjnych. W związku z tym koncesje Przewodniczącego KRRiT powinny uprawniać beneficjenta do rozpowszechniania uporządkowanego zestawu treści czyli programu, niezależnie od technologii. Koncesji nie powinny jednak wymagać programy rozpowszechniane wyłącznie w sieciach teleinformatycznych, co jest zgodne z celami regulacyjnymi wskazanymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 roku w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, dotyczących wykonywania

telewizyjnej działalności transmisyjnej (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych), która weszła w życie w dniu 19 grudnia 2007 roku. Niniejszy przepis powinien także uwzględniać, że rozpowszechnianie telewizyjne obejmuje obecnie nie tylko telewizję analogową i cyfrową, ale także transmisję strumieniową na żywo (*live streaming*), nadawanie w Internecie (*webcasting*) oraz sekwencyjne udostępnianie audycji (*near-video-on-demand*), gdy tymczasem na przykład usługa wideo na żądanie (*video-on-demand*) jest audiowizualną usługą medialną na żądanie.

- W art. 37 proponuje się zmiany polegające na nadaniu nowego brzmienia przepisom ust. 1, 3 oraz 3a.

Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 1 koncesja będzie określać w szczególności:

- 1) osobę nadawcy, jego siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- 2) przedmiot działalności objętej koncesją;
- 3) sposób rozpowszechniania programu (analogowy rozsiewczy naziemny, analogowy rozsiewczy satelitarny, cyfrowy rozsiewczy satelitarny poza multipleksem, poprzez wprowadzenie do sieci kablowej, poprzez wprowadzenie do multipleksu) oraz:
  - dla analogowego rozpowszechniania naziemnego:
    - a) lokalizację stacji,
    - b) wysokość zawieszenia anteny,
    - c) maksymalną moc promieniowania,
    - d) charakterystykę promieniowania anteny,
    - e) częstotliwość,
    - f) polaryzację,
  - dla rozpowszechniania analogowego satelitarnego i cyfrowego satelitarnego poza multipleksem:
    - g) nazwę wykorzystywanego satelity,
    - h) położenie satelity na orbicie,
    - i) częstotliwość,
    - j) lokalizację stacji docelowej,
  - dla rozpowszechniania poprzez wprowadzenie do sieci kablowej:
    - k) lokalizację stacji głównej,
    - l) obszar objęty siecią kablową,
  - dla rozpowszechniania poprzez wprowadzenie do multipleksu:
    - m) rodzaj multipleksu (naziemny, satelitarny),
    - n) obszar rozpowszechniania w przypadku multipleksu naziemnego,
    - o) lokalizację stacji docelowej w przypadku multipleksu satelitarnego;
- 4) rodzaj programu i czas jego rozpowszechniania;
- 5) datę rozpoczęcia rozpowszechniania programu;
- 6) termin wygaśnięcia koncesji;
- 7) udział w programie audycji wytworzonych przez producentów krajowych.

Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 3 koncesja, w zakresie określonym w ust. 1 pkt 3 tego artykułu, będzie udzielana w porozumieniu z Prezesem UKE, który zajmuje stanowisko mając na względzie spełnienie warunków określonych w art. 114 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Natomiast zgodnie z nowym brzmieniem ust. 3a, jeżeli do rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych wymagana jest rezerwacja częstotliwości, Prezes UKE dokona jej niezwłocznie na rzecz nadawcy, który uzyskał koncesję, chyba że program jest rozpowszechniany poprzez wprowadzenie do multipleksu.

Powyższe zmiany są niezbędne z punktu widzenia wprowadzania techniki cyfrowego nadawania w radiofonii i telewizji. Ponadto należy uwzględnić w tym przepisie zmiany w zakresie definicji pojęcia *rozpowszechniania*, pod którym należy również rozumieć wprowadzenie do multipleksu. W związku z tym w ust. 3a tego artykułu należy uregulować, że jeżeli do rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych jest wymagana rezerwacja częstotliwości, Prezes UKE dokonuje jej niezwłocznie na rzecz nadawcy, który uzyskał koncesję, chyba że program jest rozpowszechniany poprzez wprowadzenie do multipleksu. W tym ostatnim bowiem przypadku rezerwacja częstotliwości zostanie dokonana na rzecz operatora multipleksu.

- W art. 38 proponuje się dodanie pkt 5 do ust. 2 oraz dodanie ust. 3a. Zgodnie z przewidywaną zmianą w zakresie ust. 2, cofnięcie koncesji będzie możliwe także w przypadku nie udostępnienia operatorowi multipleksu przez nadawcę programu telewizyjnego objętego transmisją obowiązkową do rozpowszechniania lub rozprowadzania w multipleksie, jeżeli nadawca ten nie udostępnił programu zgodnie z wezwaniem, o którym mowa w ust. 3a tego artykułu.

Z kolei zgodnie z nowym przepisem art. 38 ust. 3a w przypadku, o którym mowa powyżej (tj. art. 38 ust. 2 pkt 5), Przewodniczący KRRiT powiadomi nadawcę o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia koncesji oraz wezwie go do udostępnienia programu telewizyjnego objętego transmisją obowiązkową operatorowi multipleksu do rozpowszechniania lub rozprowadzania w multipleksie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

W związku z powyższym należy wskazać, iż zmiana w zakresie przesłanek uprawniających do cofnięcia koncesji związana jest z koniecznością nałożenia na nadawców programów objętych transmisją obowiązkową – pod rygorem cofnięcia posiadanych koncesji - obowiązku udostępnienia swoich programów operatorowi multipleksu do rozprowadzania ich lub rozpowszechniania poprzez wprowadzenie do multipleksu.

- w art. 43 proponuje się zmianę zdania wstępnego ust. 1, które miałyby obecnie brzmieć: „Programy objęte transmisją obowiązkową są udostępniane odbiorcom w następującej kolejności:”. Obecne brzmienie tej regulacji jest następujące: „Operator sieci kablowej wprowadza programy do sieci kablowej w następującej kolejności:”

W art. 43 proponuje się także dodanie ust. 3, w myśl którego Przewodniczący KRRiT, w porozumieniu z Prezesem UKE, będzie uprawniony do określenia listy programów objętych transmisją obowiązkową, w dokumentacji konkursowej, o której mowa w art. 118 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Ponadto przewiduje się zmiany dotyczące nadawców programów telewizyjnych w zakresie współpracy z operatorem multipleksu. Zgodnie z projektowaną regulacją nadawcy programów będących odtworzeniem obecnej bezpłatnej oferty analogowej, pod rygorem cofnięcia posiadanych koncesji, będą zobowiązani do udostępnienia tych programów operatorowi multipleksu do rozprowadzenia lub będą zobowiązani do rozpowszechnienia ich poprzez wprowadzenie do multipleksu (*must offer*).

Powyższa regulacja jest konsekwencją przyjętego założenia, iż umieszczanie wszystkich programów nadawanych w przyszłości w sposób cyfrowy drogą rozświecącą naziemną nie powinno być obowiązkiem operatorów platform z uwagi na fakt, iż wielość nieodpłatnych programów naziemnych, jaka powstanie w wyniku zwielokrotnienia ilości programów nadawanych cyfrowo względem programów nadawanych analogowo, mogłaby w niektórych przypadkach wykluczyć jakąkolwiek swobodę wyboru operatorów kablowych. Dlatego obowiązek wskazany w przedmiotowej regulacji winien być jednostronny i mieć charakter obowiązku *must offer*, polegającego na tym, że operatorzy platform kablowych będą mieli prawo zwrócić się do nadawców programów naziemnych nadawanych *free to air* oraz *free to view*, o nieodpłatne udostępnienie sygnału w celu włączenia ich do swoich bukietów programowych. Ponadto, przy rozszerzeniu pojęcia *must carry* zmianie powinny także ulec zasady dotyczące obowiązku *must carry* zawarte w ustawie o radiofonii i telewizji, aby uniknąć sytuacji, w której obowiązkiem tym będą objęte – po wyłączeniu nadawania sygnału telewizyjnego w sposób analogowy naziemny - wszystkie programy rozpowszechniane lub rozprowadzane w sposób cyfrowy naziemny na danym terenie. Dlatego lista programów objętych transmisją obowiązkową, zwana *must carry*, ustalana będzie przy uzgodnieniach dokumentacji konkursowej w konkursie na rezerwację częstotliwości dla stosownego multipleksu, prowadzonych przez UKE i KRRiT, przy czym ustalenie takiej listy nie będzie obowiązkowe. Lista ta będzie mogła być ustalana na okres krótszy niż okres rezerwacji częstotliwości.

Zmiany w zakresie obowiązku „*must carry*” uwzględniają także zalecenie Rec(2007)2 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie pluralizmu w mediach i zróżnicowania zawartości programowej.

Powyższe zmiany będą także zgodne z dyrektywą 2002/22/EC z 7 marca 2002 roku o usłudze powszechnej.

- Ostatnią zmianą, jaką proponuje się w ustawie o radiofonii i telewizji jest nadanie nowego brzmienia art. 53 ust. 1, zgodnie z którym jeżeli nadawca naruszy obowiązek wynikający z przepisów art. 15 ust. 1-3, art. 15a ust. 1, art. 16 ust. 1-3, art. 16a ust. 1-6, art. 16b, art. 16c, art. 17 ust. 1-7, art. 18 ust. 1-5b, art. 20 ust. 1, art. 20b ust. 1 i 6, art. 43a lub z przepisów wydanych na podstawie art. 15 ust. 4, art. 15a ust. 2, art. 16 ust. 4, art. 17 ust. 8 i art. 18 ust. 6, Przewodniczący KRRiT wyda decyzję nakładającą na nadawcę karę pieniężną w wysokości do 50 % rocznej opłaty za używanie częstotliwości przeznaczonej do nadawania programu, a w przypadku gdy nadawca nie uiści opłaty za częstotliwość, karę pieniężną w wysokości do 10 % przychodu nadawcy osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

W niniejszym przepisie należy bowiem uwzględnić dodanie w ustawie o radiofonii i telewizji obowiązku *must offer*.

3.5.3. Zmiany w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – o prawie autorskim i prawach pokrewnych

- W art. 21¹ proponuje się zmianę w zakresie ust. 1. Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu operatorowi multipleksu w rozumieniu projektowanej ustawy albo operatorom sieci kablowych wolno będzie reemitować odpowiednio w multipleksie albo w sieciach kablowych utwory nadawane w programach organizacji radiowych i telewizyjnych

wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

Uzasadniając powyższą regulację należy wskazać, iż w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych brak jest uregulowań dotyczących przyszłego operatora multipleksu i jego obowiązków związanych z zawieraniem umów z organizacjami zbiorowego zarządzania. W związku z tym zmiany wymaga przepis art. 21¹ ust. 1, który obecnie dotyczy wyłącznie operatorów sieci kablowych.

- Proponuje się także, aby zdanie wstępne art. 50 otrzymało następujące brzmienie: „Z zastrzeżeniem art. 50a, odrębne pola eksploatacji stanowią w szczególności:”
- Ponadto proponuje się dodanie art. 50a, zgodnie z którym rozpowszechniane lub rozprowadzanie programu telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną, który uprzednio był rozpowszechniany lub rozprowadzany w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną, nie stanowi odrębnego pola eksploatacji w rozumieniu art. 50 przedmiotowej ustawy.

Uzasadniając powyższe propozycje zmian należy wskazać, iż zgodnie z art. 50 pkt 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, odrębne pole eksploatacji stanowi w szczególności w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu - wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową. Wskutek tego objęte jest ono obowiązkiem zapłaty odpowiedniego wynagrodzenia na rzecz uprawnionych z tytułu korzystania z utworu na odrębnym polu eksploatacji. W projektowanej ustawie zakłada się jednak konwersję technologii analogowej w cyfrową, co oznacza, że domaganie się wynagrodzenia z praw autorskich do utworów utrwalonych uprzednio w technologii analogowej nie byłoby zasadne. Mając powyższe na uwadze koniecznym będzie doprecyzowanie w projektowanej ustawie, iż nadawanie programów w sposób cyfrowy naziemny nie będzie stanowić odrębnego pola eksploatacji od nadawania programów w sposób analogowy naziemny.

4. Upoważnienia do wydania aktów wykonawczych

W projektowanej ustawie nie przewiduje się zamieszczenia upoważnień do wydania aktów wykonawczych. Jedynie proponuje się zmianę w zakresie art. 111 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne, w którym zawarta jest delegacja do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia w zakresie wymagań dotyczących zapewnienia warunków dla harmonijnego rozwoju służb radiokomunikacyjnych oraz dziedzin nauki i techniki, wykorzystujących zasoby częstotliwości, wdrażania nowych, efektywnych technik radiokomunikacyjnych, rozwoju cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, a także obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

5. Przepisy o odpowiedzialności karnej i karno-administracyjnej

5. 1. Przepisy o odpowiedzialności karno-administracyjnej

Z uwagi na to, iż niezastosowanie się do obowiązków wynikających z ustawy powinno skutkować sankcjami w postaci nałożenia na podmiot, który się do tych obowiązków nie

zastosował, określonej kary pieniężnej, należy przewidzieć w ustawie odpowiednie regulacje w tym zakresie. W związku z tym powinno się określić sytuacje, w których dany podmiot będzie podlegał karze pieniężnej w określonej wysokości, przy czym kara taka będzie nakładana przez Prezesa UKE lub Przewodniczącego KRRiT. Zatem karze pieniężnej powinien podlegać ten, kto:

- 1) nie dokonał wyłączenia stacji telewizyjnej analogowej zgodnie z odpowiednią decyzją;
- 2) nie wypełnia lub nienależyście wypełnia obowiązki operatora multipleksu;
- 3) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą,
- 4) udziela informacji określonej w pkt 3 w sposób nieprawdziwy lub niepełny;
- 5) nie wypełnia obowiązków lub wymagań dotyczących oferty hurtowej;
- 6) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu do multipleksu oraz rozliczeń z tego tytułu, określonych w decyzji lub w umowie;
- 7) nie realizuje obowiązku zapewnienia dostępu;
- 8) nie wykonuje obowiązków związanych z prowadzeniem oddzielnej rachunkowości;
- 9) nie wykonuje obowiązków związanych z kampanią informacyjną.

Za wyjątkiem ostatniej sytuacji, kiedy to kara pieniężna miałaby być nakładana przez Przewodniczącego KRRiT, wskazanym wydaje się, aby w pozostałych wymienionych powyżej przypadkach organem nakładającym karę był Prezes UKE.

Wzorem rozwiązań przyjętych na gruncie ustawy Prawo telekomunikacyjne kara będzie nakładana w wysokości do 3 % przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej nadawany będzie rygor natychmiastowej wykonalności.

Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, Prezes UKE albo Przewodniczący KRRiT powinien, brać pod uwagę takie okoliczności, jak zakres naruszenia, dotychczasowa działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe. Podmiot, wobec którego toczyć się będzie postępowanie o nałożenie kary pieniężnej, będzie obowiązany do dostarczenia Prezesowi UKE albo Przewodniczącemu KRRiT, na każde jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych, lub dostarczenia danych uniemożliwiających ustalenie podstawy wymiaru kary, Prezes UKE albo Przewodniczący KRRiT, będzie mógł ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednakże niż kwota 500 tysięcy złotych. W przypadku, gdy okres działania podmiotu będzie krótszy niż rok kalendarzowy, za podstawę wymiaru kary powinno się przyjąć kwotę 500 tysięcy złotych. Kara stanowić będzie dochód budżetu państwa.

5.2. Przepisy o odpowiedzialności karnej

W projektowanej ustawie nie przewiduje się wprowadzenia przepisów o odpowiedzialności karnej.

6. Przepisy przejściowe i dostosowujące (wpływ projektowanej ustawy na stosunki powstałe pod działaniem ustawy lub ustaw dotychczasowych)

Za niezbędne należy uznać uregulowanie w projektowanej ustawie kwestii postępowań będących w toku, a dotyczących rozpatrywania wniosków o dokonywanie rezerwacji częstotliwości lub zmian parametrów technicznych istniejących telewizyjnych stacji

analogowych. W związku z tym przewiduje się regulację, iż postępowania te zostaną umorzone. W świetle projektowanych przepisów takie rozwiązanie należy uznać za najbardziej zasadne i racjonalne.

Natomiast z uwagi na zmianę dotychczasowych przepisów dotyczących zasady „must carry” i powiązania ją z zasadą „must offer” należy przewidzieć regulację, zgodnie z którą podmiot rozprowadzający program telewizyjny w dniu wejścia w życie ustawy, będzie obowiązany do zapewnienia abonentom nieodpłatnie, w określonym terminie od dnia wejścia w życie ustawy, odbiór programu telewizyjnego, który jest rozpowszechniany przez nadawcę w sygnale niezakodowanym. Jednocześnie ww. nadawca, na wniosek podmiotu rozprowadzającego program telewizyjny, obowiązany będzie udostępnić nieodpłatnie program telewizyjny, który w dniu wejścia w życie jest rozpowszechniany w sygnale niezakodowanym.

7. Przepisy końcowe

Projektowane regulacje wejdą w życie w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu, który zmienia delegację ustawową do wydania rozporządzenia w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości. Przepis ten wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia wyłączenia nadawania sygnału telewizyjnego w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną, tj. z dniem 30 października 2013 r.

III. OCENA PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW (KOSZTÓW I KORZYŚCI) SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH PROJEKTOWANEJ USTAWY

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane regulacje

Podmioty te zostały wymienione w pkt 5 pierwszej części.

2. Wpływ projektowanej ustawy na:

1) Sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanych zmian ustawy spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa.

Dokonanie zmian w koncesjach dla nadawców tworzących pierwszy ogólnopolski multipleks spowoduje dodatkowe wpływy do budżetu państwa, gdyż zgodnie z rozporządzeniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 4 lutego 2000 roku w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych (Dz. U. Nr 12, poz. 153, z późn. zm.) za zmianę koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego drogą rozsiewczą naziemną polegającą na przyznaniu prawa do rozpowszechniania programu w sposób cyfrowy w standardzie DVB-T w multipleksie pierwszym pobiera się opłatę wyliczoną w sposób określony w tym rozporządzeniu.

Z uwagi na cofnięcie rezerwacji częstotliwości w związku z wyłączeniem analogowego sygnału telewizyjnego nie będą pobierane opłaty za prawo do dysponowania jednym kanałem

telewizyjnym przez jedną stację telewizyjną analogową (zgodnie z art. 185 ustawy Prawo telekomunikacyjne). Jednakże dokonanie rezerwacji częstotliwości w celu rozpowszechniania programu w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną spowoduje, iż zwiększą się dochody budżetu państwa z tytułu pobierania opłat za prawo do dysponowania jednym kanałem telewizyjnym przez jedną stację telewizyjną pracującą zgodnie ze standardem naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T.

Również rozszerzenie katalogu naruszeń skutkujących nałożeniem kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa UKE może spowodować dodatkowe wpływy do budżetu państwa.

Zastosowanie technologii cyfrowej spowoduje oszczędniejsze wykorzystanie widma częstotliwości radiowych. Częstotliwości, które dostępne będą dla innych usług telekomunikacyjnych po uwzględnieniu istniejących usług telewizji analogowej w formie cyfrowej, stanowiąc będą tzw. dywidendę cyfrową postrzeganą jako dobro publiczne o wyjątkowym potencjale społecznym, kulturalnym i gospodarczym.

Jak wskazano w projekcie Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce rozpatrując dywidendę cyfrową pod kątem ilości częstotliwości dostępnych po konwersji dotychczasowej programowej oferty analogowej na ofertę cyfrową można stwierdzić, że dywidenda ta wynosi ok. 392 MHz. Możliwe będzie zatem zagospodarowanie tego zasobu częstotliwości po wyłączeniu nadawania analogowego. Dochody z tytułu jednorazowej opłaty za dokonanie rezerwacji częstotliwości stanowią dodatkowy, nie ujmowany w planie dochodów UKE, dochód budżetu państwa. Wysokość tych dochodów nie może być w jakikolwiek sposób oszacowana i ujęta w budżecie państwa, gdyż na etapie przygotowywania projektu ustawy budżetowej nieznana jest wysokość kwot, które przedsiębiorcy zadeklarują w organizowanych przetargach albo konkursach.

Projektowana ustawa nakłada dodatkowe zadania na organy administracji publicznej, tj. Prezesa UKE i KRRiT. W przypadku Prezesa UKE zadania te obejmować będą w szczególności rozstrzyganie sporów o dostęp do multipleksu czy też kontrole związane z przestrzeganiem przepisów ustawy. W związku z tym zwiększeniu mogą ulec wydatki Prezesa UKE związane z koniecznością zatrudnienia dodatkowych pracowników.

2) Rynek pracy

Przyjęcie projektowanej regulacji będzie oddziaływać korzystnie na rynek pracy. Po wejściu w życie zaprojektowanych zmian możliwe będzie pozyskanie dywidendy cyfrowej, która umożliwi nadawcom znaczący rozwój oferowanych usług i poszerzenie ich oferty, przy jednoczesnym zagwarantowaniu dostępności tych cennych zasobów na potrzeby innych ważnych społecznie i gospodarczo zastosowań. Na fakt ten zwraca uwagę Komisja Europejska w swoim komunikacie *„Pełne wykorzystanie potencjału dywidendy cyfrowej w Europie: wspólne podejście do zagospodarowania zakresów częstotliwości zwolnionych w wyniku przejścia na nadawanie cyfrowe”*. Zgodnie z tym komunikatem dywidenda cyfrowa stwarza sytuację korzystną dla wszystkich grup interesu. Działania w tym zakresie przyczynią się do realizacji inicjatywy i2010, stanowiącej część odnowionej strategii lizbońskiej, w której podkreśla się znaczenie technologii teleinformatycznych dla wzrostu gospodarczego

i tworzenia nowych miejsc pracy, jako podstawowego czynnika innowacji i zwiększania wydajności pracy.

W efekcie cyfryzacja prowadzi będzie do ożywienia rynku, wzmocnienia gałęzi gospodarki opartej na wiedzy, powstania nowych miejsc pracy. Wskutek cyfryzacji możliwy będzie także postęp w budowie społeczeństwa informacyjnego i zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu. Komunikat Komisji Europejskiej „*Electronic Communications: the Road to the Knowledge Economy*” jako drogi dostępu do tzw. usług społeczeństwa informacyjnego wymienia komputer, telewizję kablową, telewizję cyfrową, telefonię UMTS oraz sieci R-LAN.

3) Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Proponowane regulacje będą miały wpływ na konkurencyjność w zakresie rynku telekomunikacyjnego oraz medialnego, a także producentów odbiorników telewizyjnych i urządzeń konsumenckich służących do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T. Wprowadzenie rozwiązań technologii cyfrowej będzie ważnym bodźcem ekonomicznym, pomimo kosztów jakie muszą zostać poniesione. Zniwelowane zostaną w szczególności różnice zasięgu odbioru programu nadawcy, które wynikają z uwarunkowań technicznych, co powinno mieć pozytywny wpływ na konkurencyjność na rynku usług medialnych. Naziemna telewizja cyfrowa DVB-T stwarza nadawcom nie tylko możliwość uzyskania ogólnopolskiego zasięgu, ale również możliwość rozwoju produkcji programów oraz szanse „wejścia na rynek” nowych podmiotów gospodarczych. Celem proponowanych regulacji jest zatem zapewnienie i zwiększenie skutecznej konkurencji na rynku, co powinno mieć korzystny wpływ na ceny z tytułu świadczenia audiowizualnych usług medialnych.

Wdrożenie naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T skutkować będzie kosztami dla wszystkich uczestników rynku. Są to koszty związane z:

- 1) cyfryzacją produkcji, przy czym istotne jest, że w większości koszty te już zostały poniesione przez nadawców;
- 2) zakupem linii produkcyjnych na potrzeby telewizji wysokiej rozdzielczości (HDTV);
- 3) modernizacją sieci nadawczych;
- 4) kampanią informacyjną o naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T;
- 5) zakupem urządzeń końcowych (dekoderów bądź cyfrowych odbiorników telewizyjnych).

Jak już wskazano w projekcie Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce po stronie nadawczej szacować można, że dodatkowe koszty związane z emisją równoległą jednego programu analogowego obok cyfrowego wyniosą około 15% emisji programu analogowego. Jednak po zakończeniu okresu emisji równoległej pozostaną tylko koszty emisji cyfrowej, szacowane na poziomie 15% obecnej emisji analogowej. Oznacza to znaczne oszczędności po stronie emisyjnej.

Przełączenie telewizji naziemnej z techniki analogowej na cyfrową wymaga po stronie nadawczej wymiany lub modernizacji ponad 500 stacji nadawczych (a także urządzeń transmisyjnych i w pewnym stopniu studyjnych), a po stronie odbiorczej wymiany około 5 milionów odbiorników odbierających telewizję naziemną lub ich wyposażenia w dekodery, oraz zmodyfikowania części instalacji odbiorczych. Według przybliżonych szacunków całkowity koszt tego przedsięwzięcia może sięgać kilku miliardów złotych.

W procesie wdrażania naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T najbardziej kosztowne może być uruchomienie pierwszego multipleksu, gdyż wymagać to będzie odpowiednich nakładów

inwestycyjnych. Powyższe koszty równoważyć będą jednak korzyści, jakie odniosą nadawcy na skutek przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe poprzez:

- 1) zmniejszenie kosztów tego nadawania z uwagi na efektywniejsze wykorzystanie widma radiowego, w związku z czym możliwe będzie zwiększenie oferty programowej, rozszerzenie oferty lub dalsze zwiększenie realizmu przekazu (telewizja wysokiej rozdzielczości HDTV),
- 2) zdecydowaną poprawę jakości obrazu i dźwięku,
- 3) wyeliminowanie konieczności stosowania wyniesionych anten odbiorczych i dodatkowych wzmacniaczy antenowych,
- 4) istotne zwiększenie możliwości przesyłania danych dodatkowych, oraz umożliwienie interakcji ze strony widza.

Realizacja wdrażania naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T będzie miała również wpływ na producentów sprzętu RTV, z uwagi na to, że wiązać się będzie z koniecznością zakupu przez osoby korzystające z odbiorników telewizyjnych odpowiednich urządzeń konsumenckich służących do odbioru cyfrowych transmisji telewizyjnych, zwanych dekodernami lub set-top-boxami (STB). W przypadku braku takiego urządzenia odbiór sygnału telewizyjnego nadawanego w postaci cyfrowej będzie niemożliwy. Konieczność zakupu dekodernów dotyczyć będzie większości gospodarstw domowych w Polsce. Koszt takiego urządzenia szacowany jest na kwotę 210-280 zł. Przewiduje się jednak, że cena ta będzie stopniowo spadać w związku z uruchomieniem masowej produkcji. Zakładając prognozowany średni koszt dekodera na poziomie 250 zł i konieczność takiej cyfryzacji 5 mln odbiorników, to koszt całkowity tego przedsięwzięcia wyniesie około 1,250 mld zł.

4) Sytuację i rozwój regionalny

Zapisy projektu mogą mieć korzystny wpływ na działalność gospodarczą nadawców programów telewizyjnych, przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a przez to również na rozwój regionów.

Jak wskazano w projekcie Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce „*telewizję publiczną w Polsce tworzy:*

1) „*Telewizja Polska – Spółka Akcyjna*”, nadająca dwa programy ogólnopolskie TVP 1 i TVP 2 oraz

2) *16 oddziałów terenowych, tworzących TVP INFO.*

Program TVP 1 wykorzystuje 179 kanałów, w tym 40 z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW. Program TVP 1 obejmuje swym zasięgiem 99,6% ludności kraju.

Program TVP 2 wykorzystuje 174 kanały, w tym 45 z mocą równą lub większą od 10 kW. Program obejmuje swym zasięgiem 99,39% ludności kraju. W 2008 roku program regionalny TVP INFO wykorzystał 56 kanałów, w tym 24 kanały z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW. Program obejmuje swym zasięgiem 70,81% ludności kraju (...).

Jedyną ogólnokrajową koncesjonowaną siecią – obejmującą 85,6% ludności kraju - jest Telewizja POLSAT. Ponadregionalne programy uniwersalne TVN, TV 4 i PULS – rozpowszechniane drogą naziemną - nie docierają nawet do połowy Polaków. Sieć naziemnych stacji nadawczych TVN pozwala na dotarcie do około 47,1 % mieszkańców kraju, a warunki techniczne określone w koncesji TV 4 umożliwiają odbiór około 26,7 % widzom. Dotychczas sieć Telewizji PULS miała najmniejszy zasięg wśród nadawców tej kategorii. Rozszerzenie koncesji o 4 nowe stacje nadawcze pozwoliło na wzrost zasięgu tej stacji do 25,1 % mieszkańców.”

Z powyższego wynika, że wielkość oferty programowej i jej zróżnicowanie nie jest zadowalająca. Tylko 3 programy (w tym 2 nadawcy publicznego) mają zasięg zbliżony do ogólnopolskiego. Pozostałe komercyjne programy naziemne mają zasięg ponadregionalny (3) zaś rynek nadawców lokalnych i regionalnych tworzy 8 programów komercyjnych oraz 16 programów telewizji publicznej. Ograniczenia techniczne związane z dotarciem programów naziemnych do odbiorcy zostaną usunięte w wyniku konwersji cyfrowej.

Rozwój telewizji cyfrowej w Polsce jest bardzo dynamiczny. Szacuje się, że liczba abonentów telewizji cyfrowej wynosi ok. 3,6 mln Polaków. Niemniej w dokumencie *„Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie wprowadzania naziemnej telewizji cyfrowej w Polsce”* wskazano, iż *„dostęp do bogatej oferty programowej ma jedynie ok. 50% gospodarstw domowych, korzystających z telewizji kablowej lub satelitarnej. W bezpłatnej ofercie, której odbiór jest możliwy poprzez anteny indywidualne bądź zbiorcze, dostępne jest 7 programów naziemnej telewizji analogowej (...). Niepełne pokrycie kraju sygnałem telewizyjnym powoduje, że wszystkie 7 naziemnych programów można odbierać jedynie w kilku miastach i ich okolicy. Wszyscy widzowie mają możliwość odbioru jedynie dwóch programów telewizji publicznej. Cztery programy telewizyjne (TVP1, TVP2, TVP3 i Polsat) dostępne są dla około 75% ludności. Pozostałe programy dostępne są wokół kilku, kilkunastu aglomeracji miejskich.”*

Jednocześnie w projekcie Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce wskazano, że *„dostęp tylko do analogowej telewizji naziemnej posiada 44,1 % gospodarstw domowych, a istniejąca oferta analogowa nie jest bogata i nie jest najlepszej jakości technicznej (...). W konsekwencji skutkiem zrealizowania pierwszego etapu cyfryzacji, jakim jest uruchomienie pierwszego multipleksu ogólnopolskiego, w którym umieszczone zostaną programy obecnie dostępne w sposób naziemny (tj. TVP1, TVP2, TVP3, TVN, Polsat, TV4, TV Puls), będzie dotarcie tych programów do wszystkich mieszkańców kraju oraz stworzenie warunków dla rozwoju zróżnicowanej oferty programowej”*.

Naziemna telewizja cyfrowa może także przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa państwa, gdyż ze względu na rozbudowaną sieć nadajników, pozwoli na dotarcie w sytuacjach związanych z różnymi zagrożeniami (przykładowo klęskami żywiołowymi) do wszystkich jego obywateli.

4. Wstępna ocena zgodności regulacji z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Zmiany w zakresie obowiązków „must carry” i „must offer” mają na celu prawidłową implementację dyrektywy 2002/22/EC z dnia 7 marca 2002 roku o usłudze powszechnej. Ponadto na potrzeby ustawy w słowniczku zawarto definicję *„audiowizualnych usług medialnych”* zgodnie z dyrektywą o audiowizualnych usługach medialnych.

Komisja Europejska jest żywo zainteresowana rozwojem telewizji cyfrowej i przyszłością całego sektora nadawania cyfrowego, jednakże decyzję w kwestii ustalenia i realizacji harmonogramu zaprzestania nadawania analogowego pozostawia w gestii państw członkowskich. Całkowite zaprzestanie nadawania analogowego powinno, zdaniem Komisji Europejskiej, nastąpić dopiero po osiągnięciu niemalże pełnej dostępności odbioru sygnału cyfrowego, aby zminimalizować społeczne koszty tego procesu. Komisja Europejska stoi na stanowisku, że nie istnieje obecnie jeden uniwersalny model przechodzenia na nadawanie cyfrowe, lecz każdy rynek ze względu na swą specyfikę, przyjmuje inne założenia i rozwiązania.

Komisja Europejska zwraca także uwagę na istotne znaczenie, jakie dla rozwoju rynku będzie miała dywidenda cyfrowa. W swoim komunikacie „*Pełne wykorzystanie potencjału dywidendy cyfrowej w Europie: wspólne podejście do zagospodarowania zakresów częstotliwości zwolnionych w wyniku przejścia na nadawanie cyfrowe*” Komisja wskazała, że dywidenda cyfrowa uzyskana w wyniku przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe stanowi wyjątkową szansę na zdynamizowanie całej branży radiokomunikacyjnej oraz radiodifuzyjnej. Może w znaczący sposób przyczynić się do realizacji celów strategii lizbońskiej w zakresie konkurencyjności i wzrostu gospodarczego oraz do zaspokojenia szeregu potrzeb społecznych, kulturalnych i gospodarczych mieszkańców Europy.

3. Konsultacje społeczne

Założenia do projektowanej ustawy zostały poddane konsultacjom społecznym jako załącznik do projektu Planu wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce. W ramach konsultacji plan ten został skierowany do następujących podmiotów (izby gospodarcze związane z telekomunikacją, wiodący nadawcy telewizyjni oraz podmioty świadczące usługi w zakresie rozpowszechniania sygnału TV): Związku Rzemiosła Polskiego, Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, Forum Związków Zawodowych, Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, IPC Business Center, Stowarzyszenia Inżynierów Telekomunikacji, Krajowej Izby Gospodarczej, Konfederacji Pracodawców Polskich, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Business Centre Club, NSZZ Solidarność, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Amerykańskiej Izby Handlowej, Federacji Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji, Sekcji Krajowej Pracowników Telekomunikacji NSZZ Solidarność, Polskiego Związku Krótkofalowców, Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT, Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego, Centrum Zaawansowanych Technologii TIFORA, Polskiej Izby Radiodifuzji Cyfrowej, Związku Pracodawców Mediów Publicznych, Przedstawicielstwa IMPALA w Polsce, Telewizji Polskiej, Telewizji Polsat, TVN S.A. Telewizji Puls, TP EmiTel, Polskich Sieci Nadawczych, INFO-TV-FM. Dodatkowo dokumenty zostały zamieszczone na stronach internetowych MI w celu umożliwienia zapoznania się z nimi i zgłaszania uwag przez podmioty nie uwzględnione bezpośrednio w rozdzielniku.

Uwagi zgłoszone w toku konsultacji społecznych – poza jednostkowymi uwagami mniejszej wagi oraz o charakterze edytorskim – można uporządkować w następujące podstawowe grupy tematyczne:

- 1) brak precyzyjnego określenia celów strategicznych, jakie chce osiągnąć Państwo Polskie przeprowadzając proces cyfryzacji, i środków realizacji tych celów (KPP, COTTYN),
- 2) negatywna ocena modelu regulacyjnego przyjętego dla zagospodarowania multipleksu 2. Model ten, wraz z zaproponowanymi przez Prezesa UKE warunkami konkursowymi, zagraża procesowi cyfryzacji w ten sposób, że zwiększa ryzyko gospodarcze związane z prowadzeniem działalności operatorskiej (KPP, COTTYN, PKPP),
- 3) zakwestionowanie celowości wprowadzania „doświetlania” za pośrednictwem platformy satelitarnej TVP (większość podmiotów),
- 4) wątpliwości co do koncepcji finansowania procesu cyfryzacji w oparciu o środki pochodzące od przedsiębiorców telekomunikacyjnych (KPP, COTTYN-TP SA, PIIT, PKPP).